

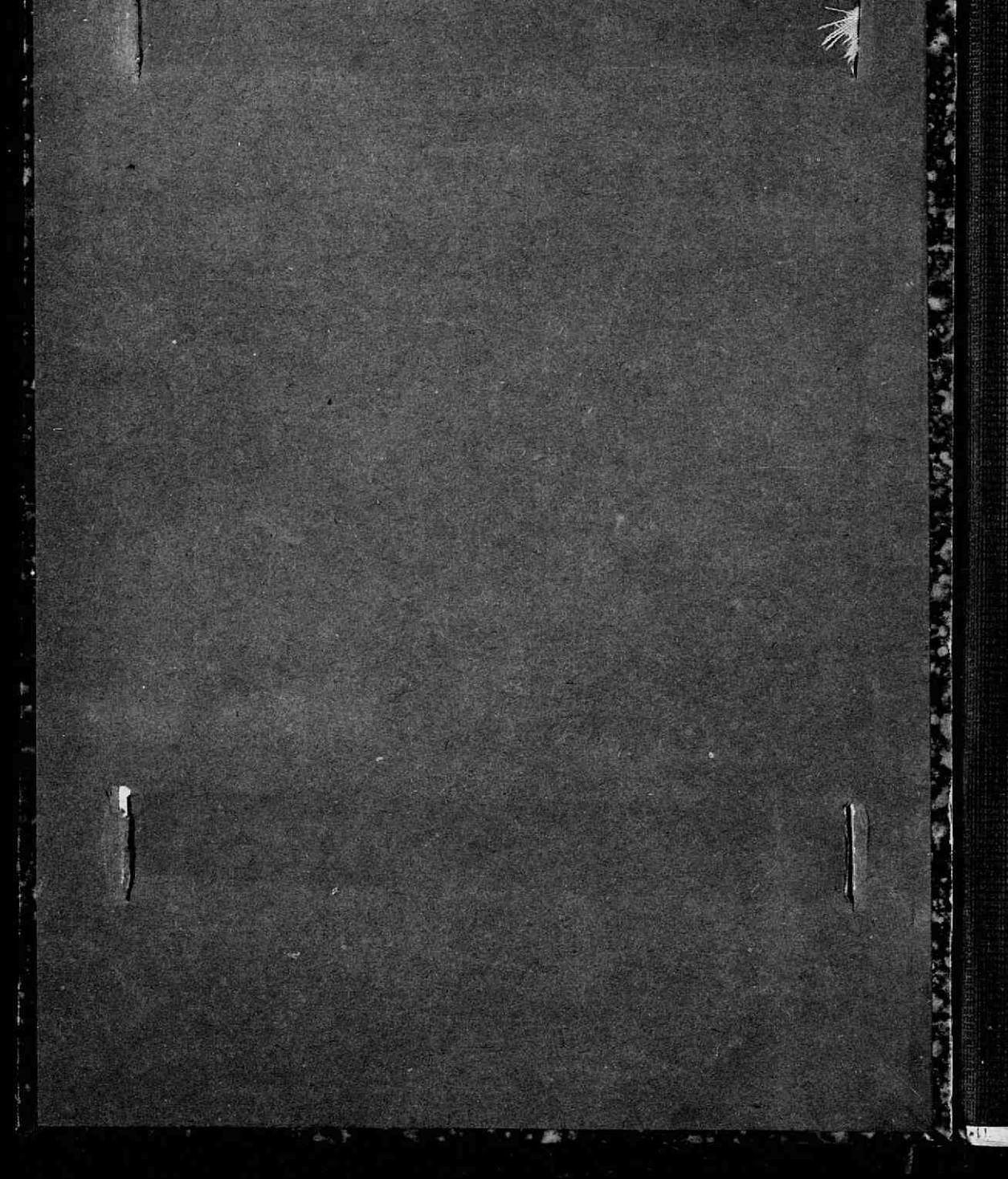

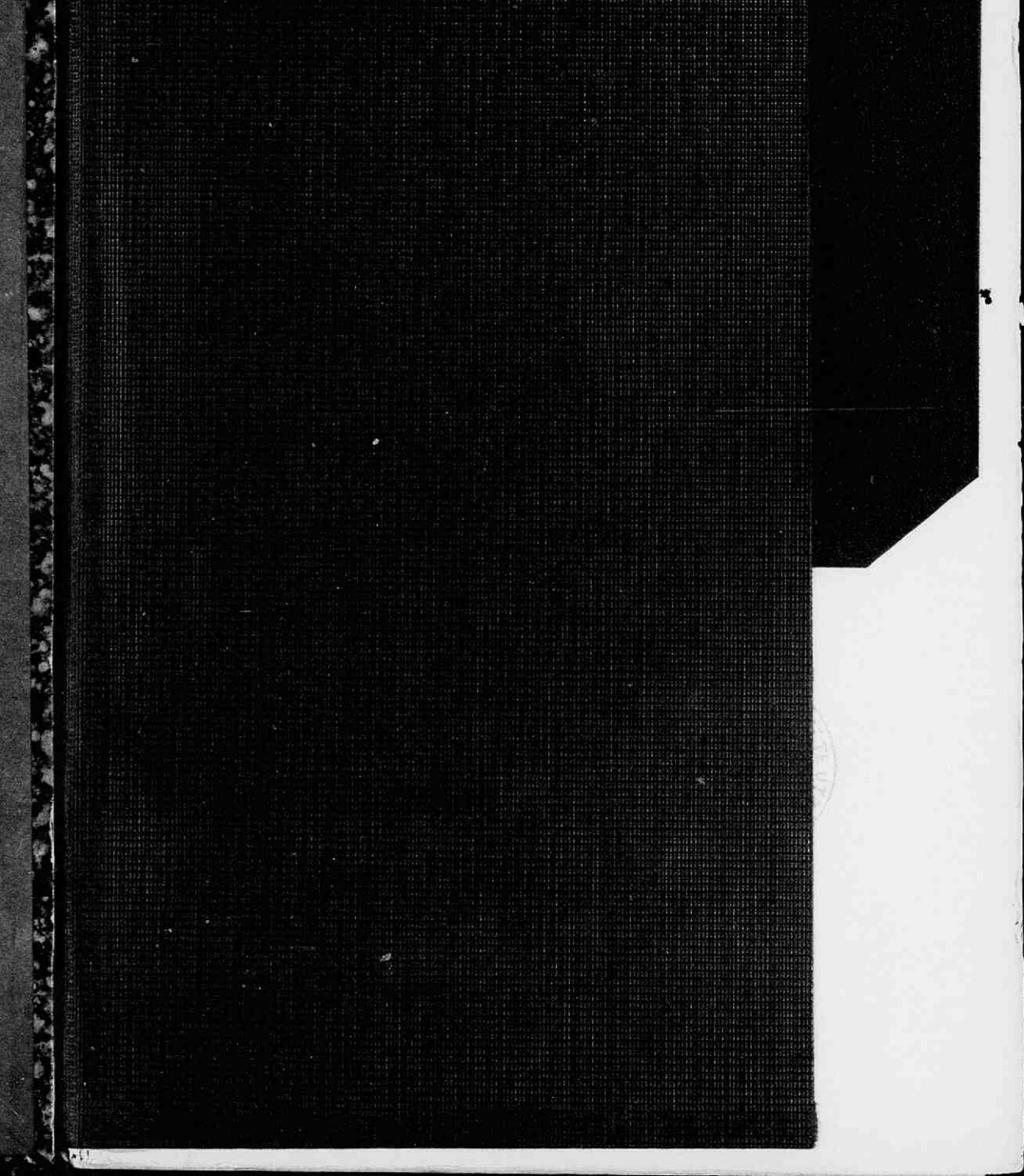
Inkomstenbelasting.

<https://hdl.handle.net/1874/322195>

I. oct.

2399

1.

No. 2399

NOTA

OVER DE

Plaatselijke Directe Belasting

TE UTRECHT.

Stoomdruk van de Firma L. E. BOSCH & ZOON.

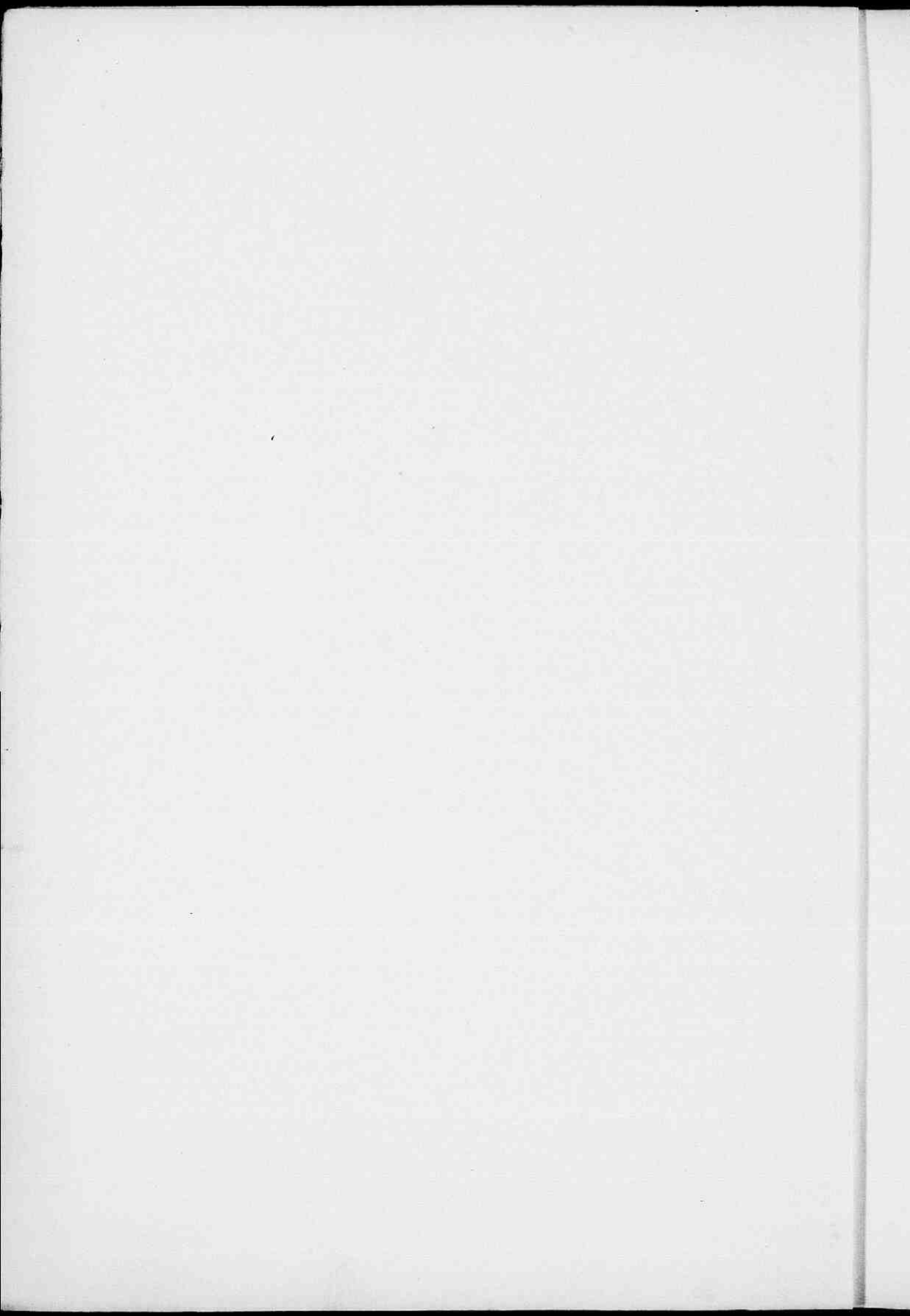

NOTA

OVER DE

Plaatselijke Directe Belasting

TE UTRECHT.

Naar aanleiding van Artikel 291 der Wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85), voorschrijvende dat „alle plaatselijke belastingen binnen den tijd van „vijf jaren na de dagteekening dezer Wet worden „herzien en aan 's Konings goedkeuring onderworpen”, benoemde de Raad der Gemeente Utrecht den 27sten Mei 1852 eene Commissie „om te dienen van consideratiën en advies aangaande de wijze, waarop de „hier bestaande plaatselijke belastingen het gevoeglijkst met de bepalingen der Gemeentewet in verband „kunnen worden gebracht.”

Deze Commissie bracht in December 1854 een rapport uit, waarin hoofdzakelijk werd voorgesteld: de belasting op de brandstoffen af te schaffen, evenals het collectief zegel van 5 % op de stedelijke accijnsmiddelen, de bestaande opcenten à 125 op tarwe, 90 op rogge en 100 op geslacht onveranderd te laten en die op het binnenlandsch en op het buitenlandsch gedistilleerd te brengen van respectievelijk 110 en 70 op 150 en 100. De belasting op den wijn zoude echter van f 6.50 tot f 16.— per vat worden verhoogd.

Verder zouden 10 opcenten op de hoofdsom der belasting op de ongebouwde en 15 op die der gebouwde eigendommen worden geheven, benevens 25

opcenten op de personeele belasting met de evenredige vermindering voor de kleiner aanslagen, voorgeschreven door het toenmalig Artikel 242 der Gemeentewet. Eindelijk werd in dit rapport het eerste voorstel gedaan tot het heffen eener eigen directe belasting.

Ten einde het gevaar van willekeurige aanslagen of van kwellende vordering van eigen opgaven te vermijden, werd voorgesteld van de meer gegoeden, naar maatstaf der woning in verhouding tot de talrijkheid van het gezin, eene directe belasting te heffen tot een bedrag van *f* 20.000. Zij heette bestemd te zijn om aan te vullen, hetgeen door de meer met inkomen bevoorrechten minder wordt opgebracht, vergeleken met hunne minder gegoede medeburgers en had bepaaldelijk tot doel, de ongelijkmatigheid van het bezwaar der 25 opcenten op het personeel weg te nemen, die, volgens het algemeen gevoelen der Commissie, bijzonder drukken op den middenstand, minder op de rijken. In het ontwerp was als maatstaf de huurwaarde aangenomen, met dien verstande, dat personen, die een perceel bewonen van eene huurwaarde kleiner dan *f* 500 zouden zijn vrijgesteld, terwijl voor de huurwaarden elf klassen werden ingesteld in dier voege, dat voor *f* 500 tot beneden *f* 600 6% en, met geleidelijke opklimming, voor *f* 1500 en daarboven 16 % van de huurwaarde zoude worden geheven. Verder zoude de belasting met een half percent verminderen voor elken persoon meer dan één, tot aan negen, zoodat de belasting voor een gezin van negen personen in de laagste klasse zoude bedragen 2 % en in de hoogste klasse 12 % der huurwaarde.

In de maand Januari van het jaar 1855 maakten deze voorstellen een onderwerp uit der beraadslagingen van den Raad. Eenige vergaderingen werden daaraan gewijd. De eigen directe belasting werd hoofdzakelijk bestreden wegens het te hoog minimum van belastbaarheid, wegens de progressie en wegens strijd met Artikel 243 der gemeentewet, omdat de talrijkheid van het gezin geen eigenlijke grondslag is ter berekening van het inkomen. De discussiën voerden echter niet tot het nemen van een besluit en de zaak bleef maanden lang rusten.

Nadat evenwel bij de Wet van 13 Juli 1855 (*Staatsblad* n°. 103) de accijns op het gemaal was afgeschaft en de Raad, bij besluit van 27 September 1855, de vraag: „zal de gemeente-belasting op het „gemaal behouden worden?” in ontkennenden zin had beantwoord, ontviel aan de gemeentekas eene jaarlijksche bate van ongeveer f 85.000. ¹⁾ Toen

¹⁾ De opbrengst der directe belastingen bedroeg in 1855:

15 ope. op geb. en 10 op ongebouwde eigendommen f 16,036.68

4—20 ope. personeel - 34,744.19

Totaal f 50,780.87.

Aan belasting op gemaal werd geïnd f 79,214.35

„ „ „ geslacht - 28,986.79⁵

„ „ „ gedistilleerd - 73,200.98

„ „ „ wijn - 16,454.—

„ „ „ turf - 29,761.88

„ „ „ steenkolen - 11,552.42⁵

5 ⁰/₁₀ collectief zegel - 13,568.70⁵

Totaal der belastingen op voorwerpen van verbruik . f 252,739.13⁵.

eenige weken later, bij de behandeling der begrooting voor 1855, bleek, dat er nog eene som van f 38.000 moest worden gedekt, werd met algemeene stemmen besloten, deze som door eene directe belasting te heffen en aan eene Commissie de opdracht gegeven, „deze zaak nader te onderzoeken en een „voorstel te doen omtrent de wijze van heffing der „directe belasting.”

Deze Commissie, benoemd den 25sten October 1855, bracht reeds den 21sten November daaraanvolgende haar rapport uit.

Daarin werd voorgesteld de ingezetenen, naar hun aanslag in 's Rijks personeele belasting met de Rijks opcenten, te verdeelen in veertien klassen (de eerste van f 1 tot f 20 en de veertiende van f 600 en hooger), en het verteerbaar inkomen te berekenen door den aanslag te vermenigvuldigen met 20 voor de eerste klasse en, geregeld voor elke klasse met 1 opklimmend, met 33 voor de hoogste klasse. Er werd eene vermeerdering of vermindering van den aanslag voorgesteld naar de talrijkheid van het gezin; het belastbaar inkomen werd geschat op f 5,091.715; voor het jaar 1856 zoude daarvan 1% worden geheven.

Het voorstel verschilde dus zeer aanmerkelijk van dat van 1854. Met afschaffing van de belasting op het gemeen was de geheele burgerij, en zeker niet het minste de geringere klasse, gebaat. De Commissie achtte het om die reden billijk, dat allen in het equivalent zouden bijdragen. Daarom moest het betrekkelijk hoog minimum van f 500 huurwaarde, opgenomen in het ontwerp

van 1854, vervallen. De Commissie wenschte niet alleen de huurwaarde, maar al de zes grondslagen van het personeel ¹⁾ te bezigen ter berekening van het belastbaar inkomen, om zoo doende billijker, gelijkjer en algemeener te treffen, en meende, op het voorbeeld van Delft, door het bezigen van den grondslag „talrijkheid van het gezin”, de billijkheid te betrachten en tevens te voldoen aan den eisch van Art. 243 der Gemeentewet.

De Raad schonk den 13^{den} December 1855 zijne goedkeuring aan het voorstel, en in het eerste jaar, 1856, werd bij eene heffing van 1% van het belastbaar inkomen *f* 48,913.35⁵ ²⁾ aan directe belasting, het zoogenaamde equivalent, geïnd. De percentage der heffing werd achtereenvolgens verscheiden keeren veranderd ³⁾ en de Verordening,

¹⁾ Ter berekening van den aanslag werden alleen in aanmerking genomen de aanslagen voor het personeel *alhier*; maar ingezetenen, die hier en elders dezelfde dienstboden en paarden hadden, moesten die dienstboden en paarden te Utrecht in rekening brengen.

Bij Raadsbesluit van 30 December 1856 werd bepaald, dat ter berekening van den aanslag in de plaatselijke directe belasting *alle* aanslagen voor het personeel hier en elders in aanmerking genomen moeten worden, zooals nog thans het geval is.

²⁾ De geheele netto opbrengst der kohieren over 1856 bedroeg *f* 50,517.73. In later dienstjaren werd *f* 1,604.37⁵ ontvangen; *f* 1,913.03 werd oninvorderbaar verklaard.

³⁾ De percentage bedroeg :

1 % in 1856, $1\frac{6}{10}$ % van 1875—1876,

$1\frac{5}{10}$ % van 1857—1859, $1\frac{7}{10}$ % in 1877,

$1\frac{3}{10}$ % „ 1860—1873, $1\frac{9}{10}$ % in 1878,

$2\frac{3}{10}$ % in 1874, $2\frac{2}{10}$ % in 1879 en volgende jaren.

overigens gewijzigd bij Raadsbesluiten van 30 December 1856, 22 Maart 1860, 29 November 1860, 9 Januari 1862, 30 November 1865 (ingevolge de slotbepaling der Wet van 7 Juli 1865, die herziening voorschreef vóór 1 Januari 1866), 15 November 1866 en 23 December 1869 (ten gevolge der wijziging van het personeel bij de Wet van 9 April 1869).

Bij de behandeling der Begrooting voor het jaar 1874, toen eene verhooging van belasting van $1\frac{3}{10}$ tot $2\frac{3}{10}$ % bleek noodig te zijn, werden in den Raad de gebreken van het equivalent ter sprake gebracht en werd de Commissie van Financiën als Commissie ad hoc aangewezen, om den Raad te adviseeren over herzieningen in het plaatselijk belastingstelsel en met name over herziening der plaatselijke directe belasting.

Den 30 April 1874 stelde deze Commissie haar rapport vast, waarin de meerderheid behoud van het bestaande stelsel aanbeval. Zij stelde echter voor, aan de Verordening eene nieuwe redactie te geven, ten einde de voorschriften te verduidelijken en voortaan de belasting te berekenen naar zeven grondslagen: huurwaarde, deuren en vensters, haardsteden, meubilair, dienstboden, paarden en talrijkheid van het gezin. De berekening en toepassing der zes eerste grondslagen zoude geschieden overeenkomstig de wetten op het personeel. Verder gaf zij in overweging de belasting ook te heffen van personen, die bij anderen op kamers wonen, en eene beter en billijker verdeeling der belasting over de ingezetenen in te voeren.

Ten einde laatstgenoemde, de meest belangrijke der ontworpen wijzigingen, tot stand te brengen werd voorgesteld:

a. de bestaande veertien klassen tot vijf en twintig uit te breiden ¹⁾, door de verdeeling in klassen voort te zetten van af een aanslag van f 600 tot f 1700;

b. de vermenigvuldigingscijfers te verhoogen, door, in plaats der opklimming van 20 tot 33, toe te passen voor de eerste dertien klassen factoren, geleidelijk klimmende van 30 tot 42, en voor de volgende klassen factoren, telkens met 2 klimmende, van 44 tot 66;

c. eene opklimmende schaal van percentsgewijze heffing aan te nemen, in dier voege dat voor de drie laagste klassen 1 % van het belastbaar inkomen, voor de 4de en de 5de klasse $1\frac{1}{10}$ %, voor de 6de en de 7de klasse $1\frac{2}{10}$ %, voor de 8ste en de 9de klasse $1\frac{3}{10}$ %, voor de 10de en de 11de klasse $1\frac{4}{10}$ % en voor de 12de tot en met de 25ste klasse $1\frac{5}{10}$ % zoude worden geheven.

De minderheid der Commissie vereenigde zich wel met het denkbeeld der meerderheid om het aantal klassen uit te breiden, maar achtte het wenschelijk, in plaats der voorstellen, vermeld onder b en c, voor de drie laagste klassen de vermenigvuldigingscijfers 20, 21 en 22 te behouden en deze voor

¹⁾ Bij de invoering der belasting waren er geen aanslagen hooger dan f 600, omdat toen de bepaling nog niet bestond, dat de aanslagen in het personeel buiten de gemeente bij het bepalen van den aanslag worden mede gerekend.

elke der daarboven liggende klassen met 2 te verhoogen ¹⁾).

Bij de openbare behandeling van dit rapport, dat eerst in de Afdeelingen van den Raad werd onderzocht, werd door eenige leden, voorstanders eener rechtstreeksche inkomstenbelasting, aangedrongen op verandering van grondslag der belasting. Alvorens echter tot de behandeling der artikelen werd overgegaan, werd met 14 tegen 8 stemmen besloten het hoofdbeginsel, door de meerderheid in het Rapport nedergelegd, te behouden. Nadat de artikelen der Verordening, zooals zij door de meerderheid waren ontworpen, onderwerp hadden uitgemaakt van eene uitvoerige bespreking, werd de Verordening in haar geheel, in de vergadering van 17 December 1874 met 15 tegen 9 stemmen verworpen. In de vergadering van 23 December daaraanvolgende werd echter een nader voorstel, om alleen de tabel van Artikel 3, overeenkomstig het voorstel van de minderheid der Commissie, te wijzigen, met 13 tegen 11 stemmen aangenomen. Ten gevolge van deze wijziging werden, bij de berekening van het belastbaar inkomen van die ingezetenen, die het meest personeel betalen en dus over het algemeen genomen het meest gegoed zijn, aanmerkelijk hooger bedragen verkregen dan vóór 1875 ²⁾.

¹⁾ Deze [regeling is opgenomen in Art. 3 der vigeerende Verordening.

²⁾ Bij eene heffing van $2\frac{3}{10}$ ‰ en van $1\frac{6}{10}$ ‰ bedroeg de netto opbrengst der belasting in 1874 en in 1875 respectievelijk f 153,257.19⁵ en f 119,081.18⁵; 1 ‰ der belasting steeg dus,

Bij het nemen van dit besluit bewoog de Raad zich opnieuw in de richting, die voert tot trapsgewijze ontheffing van de minder gegoede klassen der bevolking. Sedert 1855 werden achtereenvolgens de verbruiksbelastingen op het gemaal en op alle andere artikelen ¹⁾ afgeschaft, maar de opcenten op de Rijks-directe belastingen voortdurend verhoogd, terwijl daarenboven, de verdeeling der plaatselijke belasting over de verschillende klassen, door de besluiten van 1856 en van 1874, ten voordeele der minstbetalenden werd veranderd.

Sedert de regeling van 1874 werd wel de percentage

door de zwaarder belasting der hooger klassen, van *f* 66,633 in 1874 tot *f* 74,425 in 1875. Door netto opbrengst wordt verstaan het bedrag, geïnd op alle kohieren van een dienstjaar, verminderd met de afschrijvingen en de oninbare posten.

¹⁾ Ondanks de afschaffing der belasting op het gemaal en van het collectief-zegel werd in 1865, bij de wijziging der Gemeentewet, nog voor *f* 270,635.40 aan verbruiksbelastingen geheven. Zij waren aldus verdeeld:

Geslacht	<i>f</i> 53,134.86
Gedistilleerd	- 138,540.80 ⁵
Wijn	- 22,303.30
Turf	- 34,317.01 ⁵
Steenkolen	- 22,339.42.

De plaatselijke belasting op den wijn werd 1 Januari 1866, die op de andere artikelen 1 Mei 1866 opgeheven. Door de verhooging der opcenten op de gebouwde eigendommen van 15 tot 40, door het vervallen van de schaal der opcenten over het personeel en door de uitkeering van het $\frac{4}{5}$ was het mogelijk, gedurende de eerste acht jaren na de afschaffing dier verbruiksbelastingen, de uitgaven, zonder verhooging der eigen belasting te bestrijden.

der heffing veranderd, wel werden eenige verbeteringen in de redactie der Verordening aangebracht, maar de wijze van heffing onderging na dat jaar geen wijziging.

Bij de behandeling der Gemeentebegrotingen voor 1878, 79 en 81 werd echter wederom door verschillende leden van den Raad aangedrongen op wijziging der directe belasting en bij het onderzoek der begroting voor 1883 werd in eene der Afdeelingen de hoop uitgesproken: „dat Burgemeester en Wethouders bereid „zouden worden bevonden, een nieuw voorstel „omtrent de eigen directe belasting in te brengen, „indien in den loop van dit zittingjaar geen voorstel tot wijziging in de onderlinge verhouding van „Rijks- en Gemeentebelastingen door de Regeering „mocht zijn ingediend.”

In het antwoord verklaarden Burgemeester en Wethouders in te stemmen met het gevoelen dier leden, die meenen, dat het tijdstip ongunstig is om tot eene wijziging dezer belasting over te gaan, maar verklaarden zij zich bereid eene herziening der Verordening, des verlangd, voor te dragen als niet eerlang door de Regeering eene voordracht tot wijziging in de onderlinge verhouding der Rijks- en Gemeente-belastingen werd ingediend.

In de vergadering van den Raad van 26 October 1882 werd nader aangedrongen op wijziging, hetzij door het invoeren eener inkomstenbelasting, hetzij door de kadastrale huurwaarde der gebouwde eigendommen als grondslag aan te nemen.

Door den Wethouder, Voorzitter der Commissie van

Financiën, werd toen de toezegging gedaan, dat in den loop van het jaar 1883 de zaak bij die Commissie ahangig zoude worden gemaakt, en dat Burgemeester en Wethouders, van hare voorstellen gesaisisseerd zijnde, die aan den Raad zouden overleggen.

In den aanvang van 1883 werd dan ook in de Commissie van Financiën de vraag besproken: „of „het raadzaam is, in de grondslagen voor de eigen „belasting de huurwaarde van de personeele belasting „te vervangen door die van de grondbelasting”. De Commissie ontried die vervanging en de meerderheid sprak bij die gelegenheid de wenschelijkheid uit, dat Burgemeester en Wethouders zoo spoedig mogelijk mochten overgaan tot het ontwerpen eener belastingverordening op het inkomen.

Sedert bleven de plannen tot wijziging der eigen directe belasting in overweging, zonder dat bij den Raad voorstellen tot herziening werden ingediend, omdat Burgemeester en Wethouders het niet wenschelijk achtten — zooals zij mededeelden in de Memorie van beantwoording van het verslag van het onderzoek der Begrooting voor het jaar 1884 in de Afdelingen — voorstellen te doen, met het oog op de door de Regeering en door eenige leden der Tweede Kamer ingediende wetsontwerpen van financiëlen aard.

Bij de algemeene beraadslagingen over de Begrooting voor 1886 kwam eindelijk het vraagstuk der directe belasting nogmaals aan de orde, met dat gevolg, dat Burgemeester en Wethouders den 27sten October 1885 door den Raad werden uitgenoodigd om „vóór de aanbieding der Begrooting voor 1887

„aan den Raad een voorstel te doen voor eene
„nieuwe, op andere grondslagen berustende, plaatselijke
„directe belasting.”

Naar aanleiding van dit besluit moet in de eerste plaats worden onderzocht, welke ruimte de Gemeentewet den plaatselijken wetgever op het gebied der eigen plaatselijke belastingen heeft gelaten. Deze vraag dient vooral daarom te worden besproken, omdat in den Raad dezer Gemeente herhaaldelijk, zoowel de wettigheid van de vigeerende belasting als die eener rechtstreeksche inkomstenbelasting, met klem van redenen is bestreden.

Hieromtrent zij het volgende opgemerkt.

Art. 243 der Gemeentewet, dat, sedert de invoering dezer Wet, de eigen directe belastingen beheerscht, en dat bij de toepassing hier en elders aanleiding heeft gegeven tot tallooze bezwaren en eindelooze discussiën, luidt:

„Hoofdelijke omslagen en andere plaatselijke directe
„belastingen worden geheven naar grondslagen, die
„voor een redelijken maatstaf van het inkomen der
„belastingsschuldigen te houden zijn.

„Als grondslagen kunnen niet uitsluitend worden
„aangenomen een of meer grondslagen van de personeele belasting of van de andere in de vierde
„(sedert de wet van 7 Juli 1865 de zesde) zinsnede
„van Art. 240 bedoelde Rijks directe belastingen.”

In de Memorie van Toelichting der Gemeentewet schreef de Minister Thorbecke in 1851 o. a.:

„Bij het groot verschil van plaatselijke omstandig-

„heden schijnt het ongeraden , stellige voorschriften
 „te geven omtrent de grondslagen , voor plaatselijke
 „omslagen en andere directe belastingen aan te
 „nemen. De bepaling der 2de zinsnede is echter
 „noodig , wil men beletten , dat plaatselijke directe
 „belasting in het [wezen eene verhooging worde
 „van de Rijks directe belasting. Werd deze bepa-
 „ling in de wet niet opgenomen , de gemeenten
 „konden dan , onder de benaming van omslag, heffen ,
 „hetgeen zij als opcenten op het personeel niet zou-
 „den mogen vorderen ,”

en in de Memorie van Beantwoording :

„In groote steden zal men , wanneer de plaatselijke
 „gesteldheid het ongeraden maakt , niet tot omslagen
 „of andere eigene directe belastingen behoeven over
 „te gaan , ten ware alle andere middelen waren
 „uitgeput, en dit kan slechts zeer zelden het geval zijn.

„Belasting naar het inkomen schijnt het billijkst.

„Bij de onmogelijkheid om den maatstaf meer
 „stellig te bepalen , bleef er niets anders overig, dan
 „of in het geheel geen voorschrift te geven , of te
 „vorderen , dat men zich zou moeten houden aan
 „grondslagen , die voor een redelijken maatstaf van
 „het inkomen kunnen gelden. Het is niet meer dan
 „een leiddraad” , enz.

Toen in het Verslag der Commissie van Rapporteurs
 der Eerste Kamer werd opgemerkt: „Men achtte
 de hier voorkomende uitdrukking *redelijken maat-*
 „*staf* ongenoegzaam. Zoo het stellen van regels
 „ergens noodig was , dan zou het hier geweest
 „zijn” , werd daarop door Thorbecke geantwoord :

„Het scheen, ook vanwege het verschil van plaatselijke gesteldheid, juist hier ondoenlijk, den maatstaf van belasting meer stellig te bepalen. De regeling van den maatstaf zal evenwel niet, gelijk in het Verslag wordt ondersteld, geheel aan de plaatselijke besturen overgelaten zijn. Acht de Regeering den voorgestelden maatstaf onaannemelijk, zij zal de goedkeuring dier belasting weigeren.”

Met het oog op het groot verschil van plaatselijke omstandigheden is dus Artikel 243 der Gemeentewet in zeer algemeenen zin door de Regeering ontworpen en zoo door den Wetgever vastgesteld. Toen echter reeds spoedig de onmogelijkheid bleek om stellige grondslagen te vinden, waarnaar het inkomen kon worden gemeten, werden tal van Verordeningen door de Gemeenteraden vastgesteld en door den Koning goedgekeurd, waarbij eigenlijk uitsluitend de grondslagen van het personeel werden gebezigd.

De Heer Thorbecke, die bij de belangrijke wijziging, welke de Gemeentewet in 1865 onderging, weder aan het hoofd stond van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, deed bij deze gelegenheid omtrent den loop van zaken belangrijke mededeelingen. Daar de tweede alinea van Artikel 243 in 1851 hoofdzakelijk was vastgesteld om te voorkomen, dat de opbrengst van het personeel zoude verminderen, als men zich voor de stedelijke belastingen uitsluitend van dezelfde grondslagen mocht bedienen, achtte de Regeering die alinea overbodig, toen de in 1865 ontworpen regeling, door den afstand van het $\frac{1}{5}$, het belang voor de inning van het personeel bij de

Gemeente zoude overbrengen. Zij stelde daarom voor, die zinsnede te doen vervallen en lichtte dit voorstel o. a. toe met de volgende woorden:

„Een noodwendig gevolg van den voorgestelden maatregel zal uitbreiding der hoofdelijke omslagen of andere directe belastingen zijn. Hiertoe schijnt het tegenwoordig tijdstip geschikt. Sedert tal van jaren zijn in de meeste gemeenten dergelijke belastingen ingevoerd.

„Het bezwaar, dat althans voor sommige groote gemeenten het tweede lid van Artikel 243 opleverde, is thans door het vervallen dier zinsnede weggeruimd.”

Deze uitbreiding der eigen directe belasting werd verwacht, zoowel wegens de vermindering van de belastingbronnen der gemeenten door de afschaffing der plaatselijke verbruiksbelastingen, als wegens het voorstel der Regeering om in de volgorde, waarin de gemeenten voortaan over de verschillende middelen mochten beschikken, eene wijziging, aan te brengen.

Terwijl de Gemeentewet van 1851 als algemeen regel bij Art. 244 voorschreef, dat de hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke directe belastingen niet worden geheven, alvorens de gemeente-opcenten op de grondbelasting, voor de gebouwde eigendommen tot 10, voor de ongebouwde tot 5 en de opcenten op het personeel tot 15 zijn opgevoerd, bevat Artikel 247 der in 1865 gewijzigde Wet eene bepaling van geheel andere strekking. Door het verbod om opcenten op de hoofdsom der personeele belasting te heffen, tenzij de opcenten op de hoofdsom der grondbelasting tot 10 % en 40 % zijn opgevoerd

en een hoofdelijke omslag of andere directe belasting worde geheven, welker opbrengst met het bedrag der te heffen opcenten op de personeele belasting minstens gelijk sta, worden de gemeentebesturen sedert 1865 gedrongen zich een eigen belastinggebied te verschaffen. De eigen belasting komt sedert 1865 niet meer *na* de opcenten op grond- en op personeele belasting, maar moet de laatste als het ware *voorafgaan*.

Blijkens het Voorloopig Verslag vond echter het voorstel der Regeering omtrent Art. 243 in de afdeelingen bestrijding. „De betrokken alinea”, zoo luidt het, „had ten doel, om door het belastingstelsel der gemeenten „althans eenigermate aan het erkende gebrek van het „Rijks-belastingstelsel tegemoet te komen, hetwelk „te ongelijk drukt, van de meervermogenenden te „weinig eischt; deze wel naar evenredigheid van „hun uiterlijke vertering, maar niet in verhouding „tot hun inkomsten betalen laat; thans zal de personeele belasting, uit haren aard volstrekt ongeschikt om als belasting naar het vermogen of naar de inkomsten te werken, inderdaad met de opcenten op de „grondbelasting, *impôt unique* der gemeenten worden. „ Dit gevaar is te grooter, omdat het — „de ondervinding heeft het geleerd — voor de gemeenten vrij wat gemakkelijker is, de eigen directe „belasting in eene vermomde verhooging van het „personeel te doen bestaan dan die belasting te heffen, zooals Art. 243 wil: naar grondslagen, die „voor een redelijken maatstaf van het inkomen der „belastingsschuldigen te houden zijn.”

In de Memorie van Antwoord schreef daarop de Minister o. a. het volgende: „ Die grondslagen zijn echter — de ondervinding heeft het geleerd — in groote gemeenten niet wel zonder gebruik van de grondslagen der personeele belasting te vinden. Het wegvallen der tweede zinsnede van Art. 243 zal derhalve geen merkbare verandering in het bestaande teweegbrengen.”

Bij de openbare behandeling werd evenwel, op voorstel van den Heer Van Bosse, die in 1851 als Minister van Financiën met Thorbecke had medegewerkt aan het ontwerpen der Gemeentewet, besloten, de tweede alinea van Art. 243 te behouden.

Tot toelichting van zijn amendement werd door den Heer Van Bosse o. a. gezegd: „Wij weten, dat als grondslagen van incometax de grondslagen van de wet op het personeel niet aanbevelenswaard zijn. Het is bekend, dat het personeel veel te zwaar drukt op den minderen burger, en ten platten lande den gegoeden boerenstand aanmerkelijk verschoont. Als men nu voor de gemeente de gelegenheid opent, om die belasting op het personeel uitsluitend te volgen dan zal ten platten lande alles op dien voet worden gebracht. En in de steden zal dit ook geschieden: het is toch eene bekende zaak, dat een aantal stedelijke besturen hebben geijverd tegen de bepaling, dat de grondslagen van de personeele belasting niet uitsluitend kunnen worden aangenomen als grondslagen voor directe gemeentebelastingen. Zij vonden die bepaling lastig, zij zouden het gemak-

„kelijker hebben gevonden, eenvoudig de wet op het personeel na te schrijven; over de gevolgen werd niet altijd nagedacht. Ik ben het met den Minister eens, de zes grondslagen van het personeel zijn volstrekt niet te houden voor een *redelijken maatstaf van het inkomen der belasting-schuldigen.*”

Bij deze discussie legde de Minister van Binnenland-sche Zaken omtrent de toepassing van dit artikel, waar-op hij jaren lang als Minister een grooten invloed heeft uitgeoefend, de volgende merkwaardige verklaring af:

„Men moest een zijweg zoeken; men moest, en het Gouvernement heeft dat ook gedaan, temperen; men moest eenigszins toegeven in hetgeen de tweede alinea van Art. 243 verbiedt. Ik zelf. . . . heb bij de invoering der Gemeentewet tot toegevendheid medegewerkt, omdat het toen inderdaad onmogelijk was, het verbod streng te handhaven.

„Bij het voorstellen van het artikel, gelijk het in dit ontwerp vervat is, heeft de Regeering opgezien tegen het voortzetten van dergelijke conniventie, bij eene wellicht niet geheel te keeren ontduiking van een wettelijk voorschrift.

„Maar bevorderen moet de Regeering het, dat de hoofdelijke omslagen iets anders zijn dan eene belasting op het personeel; dat zij wezenlijk die takken van inkomst treffen, die in de gemeente zonder vexatie en zonder druk aan belasting kunnen worden onderworpen.

„Het zal een zeer heilzame tak van belasting zijn,

„waarvan de proef in de gemeenten het best en „misschien alleen zal kunnen genomen worden.”

„ „Aanraking min of meer met de „grondslagen van de personeele belasting was niet „te vermijden.”

Het streven van den Wetgever om eene zekere gelijkmatige verdeeling en eene bepaalde afscheiding tot stand te brengen tusschen twee hoofdtoorten van belasting: die op de vertering en die op het inkomen der gemeentenaren, welke laatste op den voorgrond diende te treden, is tot dusverre slechts in beperkte mate vervuld.

Terwijl men uit al de vermelde verklaringen zoude afleiden, dat Verordeningen als de thans in Utrecht geldende, eigenlijk dienen te worden beschouwd als door de Gemeentewet verboden, terwijl een man als Thorbecke verklaarde, dat zij door de Regeering met „conniventie” waren toegelaten, werd ook na 1865 — o. a. in de zitting van 19 November 1874 van den Raad dezer Gemeente — betoogd, dat de Wet geen directe inkomstenbelasting toelaat.

Ook de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken acht, blijkens Z.E. schrijven aan de collegiën van Gedeputeerde Staten der verschillende Provinciën, gedagteekend 12 Augustus 1885, dat de rechtstreeksche inkomsten-belastingen met de tegenwoordige bepalingen van Art. 243 der Gemeentewet moeilijk zijn overeen te brengen.

Volgens de voorstanders dezer opvatting vordert de eerste alinea van Artikel 243 de aanwijzing van bepaalde feiten en uiterlijke kentoecken, het bestaan

van waarneembare omstandigheden, vormende een redelijken maatstaf voor de berekening van het inkomen, en is het rechtstreeksch belasten van het inkomen, zonder dat het naar zoodanigen maatstaf is gemeten, onwettig. De tweede alinea van Artikel 243 bewijst naar hunne meening onwederlegbaar, dat de grondslagen van het personeel behooren tot die, welke in de eerste alinea worden bedoeld, maar stelt alleen den eisch, dat zij niet *uitsluitend* mogen worden aangenomen.

Konden de voorstanders van het stelsel der thans nog in onze gemeente vigeerende Verordening betoogen, dat deze werkelijk op grondslagen berust, waaruit op redelijke wijze het inkomen der belastingsschuldigen kan worden berekend, dan ware aan den eersten eisch van Artikel 243 voldaan. Nu men zich tevreden stelt met het berekenen van het inkomen uit den aanslag in het personeel, en eenvoudig als regel, waarop slechts enkele uitzonderingen worden toegelaten, aanneemt, dat allen, die evenveel personeel betalen, over een gelijk inkomen kunnen beschikken, zal dit betoog wel niet zijn te leveren. Ieder, die de kohieren onzer Gemeente heeft onderzocht, moet wel ten ernstigste betwijfelen, of voldaan wordt aan de redelijkheid, die in Artikel 243 der Gemeentewet den maatstaf tot eisch is gesteld.

Aan even geïrroneerden twijfel is de vraag onderhevig, of de Verordening overeenstemt met de beperkende bepaling der tweede alinea van Artikel 243. De talrijkheid van het gezin kan toch in eigenlijken zin niet worden beschouwd als grondslag voor eene

belasting: zij mist daarvan alle kenmerken. Zij is veeleer eene reden van vrijstelling, die bij het berekenen van eenig tarief in aanmerking komt, dan een redelijke maatstaf voor het inkomen van het hoofd van het gezin. Er bestaat zelfs niet het minste verband tusschen zijn inkomen en de talrijkheid van zijn gezin.

Evenmin kan worden aangenomen, dat de vermenigvuldiging der aanslagen met de cijfers, die voor elke klasse in Artikel 3 der Verordening zijn vastgesteld, voor een afzonderlijken grondslag kan gelden. De grondslag van het personeel wordt daardoor wel gewijzigd, maar hij blijft zelf in wezen. Het cijfer wordt veranderd, maar niet de grondslag, dat is het voorwerp, waarnaar de belasting geheven wordt.

De talrijkheid van het gezin is een expediënt, waardoor in schijn de bepaling der Wet wordt geëerbiedigd; metterdaad wordt daardoor het doel van den Wetgever, die vermomde verhooging van het personeel wilde voorkomen, niet bereikt.

Veel beter maatstaf voor de berekening wordt echter verkregen, als men tot grondslagen aanneemt de verschillende bronnen van het inkomen, en daaruit op de wijze, vermeld in Artikelen 5, 6 en 7 der Ontwerp Verordening, het te belasten inkomen samenstelt. Waarom zoude het aannemen dezer grondslagen niet zijn geoorloofd? Zijn zij minder redelijk dan die van het personeel? Wordt het doel des Wetgevers, belasting naar het inkomen, hierdoor minder goed bereikt dan door de omwegen van het bestaande?

Wat betreft de wettigheid, kan de rechtstreeksche inkomstenbelasting de vergelijking met het equivalent gerust doorstaan; want tegenover de bedenkingen omtrent de wettigheid eener rechtstreeksche inkomstenbelasting staan veel gewichtiger bezwaren tegen het stelsel der vigeerende Verordening. Nu de ervaring heeft bewezen, dat het a. h. w. onmogelijk is, andere dan deze twee soorten van gemeentebelastingen vast te stellen, dient men op ééne der beiden wel de keus te vestigen. Waar echter de ontwerper der Gemeentewet inkomstenbelasting wilde en het goedkeuren van Verordeningen, als de bestaande, noemde „gedeeltelijke ontduiking van een „wettelijk voorschrift”, zullen de voorstanders van het equivalent dienen te bewijzen, dat de deugdelijkheid daarvan grooter is, dan die van de rechtstreeksche inkomstenbelasting. Dat het meer met de Wet overeenstemt zal bezwaarlijk kunnen worden betoogd.

De Wetgever, die in 1851 aan Artikel 243 zoodanige redactie gegeven heeft, dat den gemeenten eenige ruimte van beweging verzekerd werd, heeft in 1865, toen volkomen bekend was, welk uiteenlopend gebruik de verschillende gemeentebesturen gedurende veertien jaren van hunne bevoegdheid hadden gemaakt, die redactie onveranderd behouden. Eveneens hebben opvolgende Ministers steeds medegewerkt om 's Konings goedkeuring te verkrijgen, zoowel voor Verordeningen, die direct, als voor dezulke, die indirect tot eene bepaling van het inkomen der belastingsschuldigen voerden.

Is dus de wettigheid eener rechtstreeksche belasting naar het inkomen niet aan gegronnen twijfel onderhevig, de wenschelijkheid van hare invoering verdient nadere bespreking.

Indien het bestaande goed werkt, indien het thans aan de vereischten eener doeltreffende belasting voor onze Gemeente voldoet, dan is zeker verandering niet raadzaam. Met het onderzoek van de werking der hoofdbepalingen van de tegenwoordige Verordening wordt dus aangevangen. Daaraan knoopt zich van zelf eenige beschouwingen vast over het stelsel, waartoe zij behoort.

Als onbetwistbaar wordt hierbij aangenomen, dat de wetgever door de plaatselijke directe belastingen, de ingezetenen heeft willen treffen in zekere evenredigheid van hun inkomen. De Verordeningen tot heffing moeten derhalve het middel aan de hand doen om te geraken tot eene zoo juist mogelijke kennis van het inkomen, benevens het middel om *alle* ingezetenen te treffen, die over een voldoende inkomen beschikken.

Het onvolkomene der tegenwoordige Verordening in deze en in zoovele andere opzichten zal uit de volgende opmerkingen blijken.

Berekening
van het
inkomen.

Zooals bekend is, berekent de Verordening het inkomen naar maatstaf van elks vertering, en wordt het bedrag van het inkomen bepaald door den aanslag van de Rijksbelasting op het personeel.

Al is onze belasting niet te noemen eene verteringsbelasting, omdat getracht wordt door de

sterk klimmende cijfers van vermenigvuldiging der tabel van art. 3, eene zekere taxatie van het inkomen te verkrijgen, de grondslagen, waarnaar de berekening geschiedt en waarvan bijna geene afwijking toegelaten is, zijn dezelfde als die van het personeel. Grondslagen, volkomen juist voor het personeel, volkomen geschikt voor de berekening der vertering, geven daarom nog niet aan, hetgeen verteerd kan worden, m. a. w. het inkomen. Tusschen vertering en inkomen bestaat geene vaste verhouding. Niet alleen bestemmen de minder bemiddelden naar verhouding een grooter gedeelte van hun inkomen tot vertering dan de meergegoeden, ¹⁾ maar personen, die over volkomen gelijke inkomsten beschikken, gebruiken daarvan volstrekt niet hetzelfde aandeel voor hunne jaarlijksche vertering. Aan het eerste bezwaar kan in zekere mate worden tegemoet gekomen door het aannemen eener klimmende schaal van factoren, het tweede gebrek is moeilijk weg te nemen of te verminderen.

¹⁾ In Amsterdam verwoont iemand, die een inkomen heeft :

van f	600 à f	800	gemiddeld	$\frac{1}{9}$	à	$\frac{1}{3}$	van zijn inkomen
" "	800 " "	2.000	"	$\frac{1}{3}$	"	$\frac{1}{6}$	"
" "	2.000 " "	3.500	"	$\frac{1}{6}$	"	$\frac{1}{5}$	"
" "	3.500 " "	6.200	"	$\frac{1}{7}$	"	$\frac{1}{6}$	"
" "	6.200 " "	10.000	"	$\frac{1}{9}$	"	$\frac{1}{7}$	"
" "	10.000 " "	24.000	"	$\frac{1}{15}$	"	$\frac{1}{9}$	"
" "	24.000 " "	56.000	"	$\frac{1}{20}$	"	$\frac{1}{15}$	"
	boven "	56.000	"	$\frac{1}{40}$	"	$\frac{1}{20}$	"

Zie Bijdr. Stat. Instituut 1886 N°. 1 Bladz. 13.

Door den maatstaf van den aanslag in de personeele belasting (met de wijzigingen van Artikel 11 der Verordening) wordt verder voor de minstgegoeden, die geen dienstboden of paarden houden, *uitsluitend*, voor de meergegoeden *bijna uitsluitend* het door den belastingschuldige bewoonde huis als maatstaf voor het inkomen aangenomen. ¹⁾ Wie weinig verteert naar de grondslagen van het personeel, en op andere wijzen zeer groote uitgaven doet, draagt in het personeel en, tengevolge van dien, in de plaatselijke belasting, slechts weinig bij. ²⁾

1) Voor het dienstjaar 1884/85 bedroeg de hoofdsom der kohieren voor het personeel, afgerond in guldens, voor:

1°. de huurwaarde	f	88.904
2°. de deuren en vensters . . .	"	69.091
3°. de haardsteden	"	49.912

f 207.907

af remissie " 15.388

f 192.519

4°. het meubilair " 46.203

Totaal der 4 eerste grondslagen	f	238.722	d. i. ±	88	%
5°. de dienst- en werkboden . .	"	24.151	"	8.9	"
6°. de paarden.	"	8.358	"	3.1	"

Totaal van de hoofdsom . . f 271.231 100 %

2) Tabel B. van het Verslag omtrent de heffing der plaatselijke directe belasting naar het inkomen te Amsterdam over 1883/84, voorkomende in de Bijdragen van het Statistisch Instituut 1886 N°. 1, levert tal van sterk sprekende bewijzen

De Wet op het personeel is meer dan eene halve eeuw oud — zij dateert van het jaar 1833 — en al

van de onmogelijkheid om eene bepaalde verhouding tusschen inkomen en aanslag in het personeel vast te stellen. Hoewel die staat enkel de huurwaarde en niet den aanslag in de andere grondslagen vermeldt, kan men daaruit toch wel met genoegzame nauwkeurigheid den aanslag in het personeel afleiden.

De volgende voorbeelden strekken om aan te toonen, dat zoodanige vaste verhouding niet bestaat:

1°. Onder de 7044 personen, aangeslagen naar een inkomen van *f* 600 tot *f* 700, bevinden zich 1315 zonder huurwaarde; 884, die op minder dan *f* 67 huurwaarde geschat en dus voor de 4 eerste grondslagen vrij zijn van personeele belasting, en de overigen worden geacht van *f* 67 tot *f* 1100 huur te verwonen.

Al deze personen zijn geschat op op een inkomen van *f* 600 tot *f* 700 en op een belastbaar inkomen van *f* 150. Werd de Utrechtsche Verordening op hen toegepast, dan zouden de eerstvermelde 1315 en de 884 ingezetenen worden vrijgesteld en de overigen, ofschoon naar alle waarschijnlijkheid over dezelfde middelen beschikkende, zouden betalen naar een belastbaar inkomen, dat uiteenloopt van ongeveer *f* 40 voor den één tot meer dan *f* 4000 voor den anderen.

2°. Onder de personen, te Amsterdam aangeslagen voor een inkomen van *f* 6200 tot *f* 6800, komt één voor, die personeel betaalt naar eene huurwaarde van minder dan *f* 100 en één, die voor eene huurwaarde te boek staat van meer dan *f* 4400.

In Amsterdam betalen beide naar een belastbaar inkomen van *f* 6200. Ware de Utrechtsche Verordening op hen toegepast, de eerste zoude voor een belastbaar inkomen te boek staan van ongeveer *f* 150, de laatste voor *f* 25.000 à *f* 30.000.

is zij herhaaldelijk gewijzigd, eene nieuwe en afdoende herziening wordt door iedereen noodzakelijk geacht. Is deze belasting in 't algemeen drukkend voor de kleinere burgerij, die zij in evenredigheid tot hare draagkracht te veel treft; zij is in 't bijzonder bezwarend voor de ingezetenen van alle klassen, die door beroep of huislijke omstandigheden gedwongen worden, zich van eene betrekkelijk ruime woning te voorzien; zij legt door het medetellen voor de huurwaarde van kantoren, winkels en plaatsen, waar goederen of waren worden uitgesteld, op een deel der bevolking, op de neringdoenden, te hooge lasten.

Verder bestaat er in de schatting van de huurwaarde der verschillende perceelen eene zeer groote ongelijkheid, die, door het berekenen der waarde van het meubilair naar de huurwaarde volgens de tabel van artikel 28 § 3 der Wet, in dubbele mate invloed uitoefent, en aan de billijke verdeeling van personeele,

3°. Onder hen, die zich verheugen over een revenu van *f* 100.000 à *f* 150.000, komt iemand voor, wiens woning eene huurwaarde heeft van *f* 700 à *f* 750. Zijn inkomen zoude naar onze Verordening waarschijnlijk geschat worden op *f* 3000 à *f* 3500.

Ook het Verslag omtrent de heffing der plaatselijke directe belasting naar het inkomen te Amsterdam over het eerste dienstjaar 1877/78 bevat tal van belangrijke gegevens. Slechts 10.3 % der belastingsschuldigen bleven staan op hetzelfde inkomen, waarvoor zij het vorig jaar in het equivalent waren aangeslagen; 10.2 % kwamen in eene lager, 79.5 % in eene hooger klasse.

en dientengevolge van eigen directe belasting, groote hinderpalen in den weg legt. De huurwaarde van een zeer groot aantal perceelen is n.l. jaren geleden, in 1833 en later, bepaald en sedert niet herzien. Dientengevolge worden de oudere perceelen, meestal in de binnenstad gelegen, op de kohieren van het personeel gebracht voor eene huurwaarde, die volstrekt niet met den tegenwoordigen toestand overeenstemt. Bestond deze onjuistheid der taxatie voor alle woningen in nagenoeg dezelfde mate, dan zoude zij op de verdeeling der belasting niet dezen storenden invloed uitoefenen. Zulks is echter het geval niet; want de huurwaarde van alle nieuwe woningen, van de perceelen, die veranderd of herbouwd en van vele, welker bewoners verhuisd zijn, is later veel hooger geschat. Zodoende is bij de toepassing van het personeel, en ten gevolge daarvan bij de plaatselijke belasting, menige stuitende ongelijkheid ontstaan, die vooral daarom is af te keuren, omdat dezelfde personen, die reeds door de eene belasting bevoorrecht of benadeeld worden, bij de andere nogmaals in hetzelfde geval verkeeren.

Ter kenschetsing van die ongelijkheid diene bijgaande opgave der schatting van de huurwaarde voor de grondbelasting van gebouwde eigendommen en voor het personeel van een aantal naast elkander gelegen huizen in wijk H. ¹⁾

¹⁾ Eigenlijk zoude de huurwaarde van het personeel voor *deze* perceelen hooger moeten zijn dan die voor de grondbelasting

H U U R W A A R D E

volgens de schatting voor de grond-
belasting der gebouwde eigen-
dommen, gemiddeld naar de jaren
1868—1872.

volgens de kohieren
van het personeel voor
1885—1886.

f 1400

f 800

- 3400

- 1400

- 2100

- 1350

- 1800

- 1000

- 1400

- 950

- 1600

- 1150

- 4200

- 2300

- 2200

- 1100

- 1600

- 1300

- 3600

- 1400

Volgens een onderzoek, dat in 1882 door den Voorzitter der Commissie van Financiën is ingesteld, bedroeg de totale huurwaarde der perceelen, die èn voor grond- èn voor personeele belasting waren aange-

der gebouwde eigendommen, omdat bij deze ingevolge Artikel 2 der Wet van 23 Juli 1873 (*Staatsblad* n°. 117) de erven en tuinen niet, bij gene, ingevolge artikel 2 der Wet van 29 Maart 1833, (*Staatsblad* n°. 4), wél worden medegerekend. Bij deze elf perceelen heeft geen splitsing in verschillende woningen plaats gehad, zoodat hier de huurwaarde voor beide belastingen voor dezelfde bebouwde ruimte berekend en vergelijking mogelijk is.

slagen in wijk F, respectievelijk *f* 206,235 en *f* 141,455, zoodat de verhouding was als die van 100 tot 69 ¹⁾. In de nieuwere wijken is het verschil tusschen de bedragen der huurwaarde voor de twee belastingen veel geringer.

Al werd echter de personeele belasting beter toegepast, al ware zij zelfs eene onverbeterlijke verteringsbelasting; dan kan zij toch nog niet met goed gevolg worden gebezigd tot de berekening van het inkomen. De voorbeelden, vermeld in de Noot op pag. 28 en 29, leveren voor Amsterdam daarvan het bewijs, en de ondervinding, die in onze Gemeente is opgedaan, stemt daarmede geheel overeen. De berekening van het inkomen naar den grondslag der woning heeft, om nog enkele voorbeelden te noemen, het zonderlinge gevolg, dat iemand, enkel door verhuizing, zijn belastbaar inkomen volgens de plaatselijke belasting kan zien verminderen tot de helft of vermeerderen tot het dubbel of meer. Het vermeerderen van het vermogen ten gevolge van eene erfenis, hoe aanzienlijk deze ook zij, heeft geen invloed op het belastbaar inkomen der ingezetenen, zoolang hun uiterlijke staat, gemeten naar de grondslagen van het personeel, niet veranderd wordt. De dood des kostwinners van een gezin, dat door een huurcontract geruimen tijd aan eene bepaalde woning gebonden is, heeft menigmaal ten gevolge, dat de belasting, die naar het inkomen heet te worden geheven,

¹⁾ Wegens de vrijstellingen van § 2 der Wet op het personeel kunnen deze cijfers niet bepaaldelijk tot vergelijking dienen.

wordt verhoogd in plaats van te worden verlaagd. De vermindering van het aantal leden van het gezin (Artikel 8) strekt dan tot vermeerdering van belasting.

Aantal en
bedrag der
aanslagen.

Terwijl het klaarblijkelijk in de bedoeling van den Wetgever ligt, allen in de lasten te doen betalen, die de lusten genieten van het wonen, van het verblijf, in de Gemeente en tevens een jaarlijksch inkomen hebben, zijn in onze Gemeente voortdurend van het betalen van plaatselijke belasting al diegenen vrijgesteld, die niet over eene woning beschikken en geen paarden of dienstboden houden. ¹⁾

Het aantal dezer personen kan geschat worden door vergelijking met Amsterdam. Daar zijn voor het dienstjaar 1883/84 1520 ingezetenen op de kohieren der inkomstenbelasting gebracht, die minder dan f 67 — het belastbaar minimum voor het personeel — verwoonden en 6071 ²⁾ zonder huurwaarde, te zamen 7591, d. i. meer dan 21 % van het geheele aantal belastingschuldigen. ³⁾

¹⁾ Deze afhankelijkheid van het personeel heeft o. a. (Artikel 5) het zonderling gevolg, dat iemand, die na 1 Mei van het loopend jaar niet meer aangeslagen wordt op de kohieren der Rijksbelasting, geacht wordt in eens over de volgende acht maanden van het jaar geen belastbaar inkomen hoegenaamd meer te bezitten.

²⁾ Van deze 6071 personen hadden 3002 een inkomen grooter dan f 1000, 94 beschikten jaarlijks over meer dan f 10000.

³⁾ Er waren 27745 personen aangeslagen, die personeel naar den grondslag der huurwaarde betaalden.

Het verschil in plaatselijke toestanden maakt het schatten van het aantal aanslagen, die waarschijnlijk op de kohieren eene inkomstenbelasting te Utrecht zouden voorkomen, natuurlijk uitermate moeilijk. Bij benadering kan dat cijfer echter worden geschat. Uit de gegevens, welke door den Minister van Financiën zijn opgenomen in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer omtrent het Ontwerp van Wet tot heffing eener klassenbelasting, ¹⁾ kan worden berekend, dat het aantal aangeslagenen met een inkomen van *f* 600 en meer bij eene bevolking van 78000 zielen, zal zijn: 5806.

Eene vergelijking tusschen dit cijfer en het getal van 6823 aangeslagenen, die op de primitieve kohieren van 1886 voorkomen, zoude tot onjuiste uitkomsten leiden, omdat het minimum van belastbaarheid voor beide toestanden niet hetzelfde is. Werd, in plaats van het hoog minimum van *f* 600, voor de rechtstreeksche inkomstenbelasting, *f* 500 als laagste grens aangenomen, dan zoude het aantal aanslagen waarschijnlijk klimmen tot 7500. ²⁾

Eene vergelijking met andere plaatsen leert echter niet alleen, dat het gezamenlijk aantal aanslagen

¹⁾ Bijlagen 1883—1884, [172. 14] pag. 60 en 61.

²⁾ In Leiden (minimum *f* 400), Groningen (*f* 400), Arnhem (*f* 500), kwamen in 1884 op de primitieve kohieren 5589, 5211 en 5255 aanslagen voor en in Dordrecht (*f* 400) zelfs 4468, terwijl in Utrecht in 1885 slechts 6617 personen zijn aangeslagen. Er waren 100 aanslagen op 784 zielen in Leiden, op 958 in Groningen, op 846 in Arnhem, op 656 in Dordrecht en op 1124 in Utrecht.

voor een laag minimum in onze gemeente veel te gering is; maar ook, dat het inkomen der meest bemiddelde ingezetenen te laag wordt berekend. De cijfers van onderstaande tabellen toonen zulks duidelijk aan. ¹⁾

Geheel aantal aangeslagenen op de primitieve kohieren.

INKOMEN.	Utrecht 1885.	Leiden. 1884.	Groningen 1884.	Arnhem 1884.	Dordrecht 1886.	Utrecht, geschat bij 78000 zielen, 1887.
f 5.000 en hooger.		231	254	535		580
- 5.500 " "					238	
- 5.600 " "	202					
- 6.000 " "		179	205	424		459
- 9.000 " "		88	92			
- 9.600 " "	84					
- 9.700 " "					126	
- 10.000 " "		75	71	199		204
- 19.000 " "					49	
- 20.000 " "	28	21	12			55
- 20.500 " "				55		

Aantal aangeslagenen per 1000 zielen idem.

INKOMEN.	Utrecht 1885. ²⁾	Leiden 1884.	Groningen 1884.	Arnhem 1884.	Dordrecht 1886.	Utrecht geschat, 1887.
f 5.000 en hooger.		5.384	5.09	12.05		7.436
- 5.500 " "					8.095	
- 5.600 " "	2.661					
- 6.000 " "		4.172	4.108	9.549		5.884
- 9.000 " "		2.051	1.944			
- 9.600 " "	1.106					
- 9.700 " "					4.217	
- 10.000 " "		1.748	1.423	4.482		2.615
- 19.000 " "					1.666	
- 20.000 " "	0.396	0.489	0.24			0.705
- 20.500 " "				1.238		

¹⁾ Waarschijnlijk stemmen de plaatselijke toestanden te Arnhem het meest met die te Utrecht overeen.

²⁾ De geheele verdeling over het primitief kohier te Utrecht was in 1885 als volgt:

De verandering van het equivalent in eene rechtstreeksche belasting naar het inkomen zal zeker ten gevolge hebben, dat ettelijke honderden weinig bemiddelde ingezetenen, die reeds in het personeel het hunne bijdragen voor de geldmiddelen der Gemeente, geheel van de plaatselijke belasting zullen worden vrijgesteld, en dat een groot aantal inwoners, die thans niet op de kohieren voorkomen, daarop zullen worden gebracht.

Daar de nieuwaangeslagenen over het algemeen meer bemiddeld zijn dan diegenen, die thans wel en later niet meer aangeslagen zullen worden, en de meestgegoede ingezetenen meer zullen moeten betalen, wordt de

1 ^e kl. 2983	aangeslagenen of 45.2 %	8 ^e kl. 38	
2 ^e " 1284	" " 19.4 "	9 ^e " 28	
3 ^e " 1123	" " 17.- "	10 ^e " 8	
4 ^e " 504	" " 7.6 "	11 ^e " 12	
5 ^e " 357	" " 5.4 "	12 ^e " 8	
6 ^e " 154	" " 2.3 "	13 ^e " 10	
7 ^e " 80	" " 1.2 "	14 ^e " 7	
		15 ^e " 3	
		16 ^e " 1	
		17 ^e " 1	aangeslagenen of 1.8 %
		18 ^e " 2	
		19 ^e " 1	
		20 ^e " 1	
		21 ^e " 1	
		22 ^e " -	
		23 ^e " -	
		24 ^e " -	
		25 ^e " 1	

druk in het algemeen eenigszins overgebracht op diegenen, die het voorrecht hebben van de meeste draagkracht te bezitten. ¹⁾

De bestaan-
de belasting
drukt te veel
op voorwer-
pen, die
reeds op an-
dere wijze
herhaalde-
lijk getroffen
zijn.

Tot dusverre is a. h. w. overal de noodzakelijkheid gebleken, om de middelen voor den publieken dienst te vinden langs een betrekkelijk groot aantal verschillende wegen. Zoodoende wordt voorkomen, dat de gebreken, die aan iedere belasting eigen zijn, een al te schadelijken invloed uitoefenen. Iedere belasting, hoe goed en billijk zij ook moge wezen in zich zelve, kan nooit consequent tot elke hoogte worden opgevoerd, wil zij goed en billijk blijven. Daarom worde overdrijving vermeden.

Dit beginsel is in onze Gemeente niet genoeg in 't oog gehouden. De eigen belasting herhaalt de fouten, die aan het personeel, evenals aan iedere andere belasting eigen zijn, in plaats van die te vermindern, en het onmiddellijk gevolg van dezen toestand is eene schadelijke en onrechtvaardige eenzijdigheid.

Ten einde zulks duidelijk te maken, is in Bijlage A eene berekening overgelegd van hetgeen de inge-

¹⁾ Bij de invoering der inkomstenbelasting in Amsterdam bleek o. a., dat 695 personen, die het vorig jaar onder het equivalent f 14.40, 51 die f 20.80, 9 die f 35.20, 7 die f 34.20, 4 die f 56, 2 die f 70.40, 1 die f 84.80 en 2 die f 123.20 betaald hadden, met f 4.50 werden belast. Verder bleek, dat 3 ingezetenen, die in de Inkomstenbelasting met f 750, 2 die met f 420, 2 die met f 360, 3 die met f 300 werden belast aan equivalent slechts f 4.80 hadden betaald.

zetenen, aangeslagen in de verschillende klassen van het equivalent, door het gefixeerde vier vijfde en door de 68 opeenten, aan personeel voor de Gemeente opbrengen en bovendien aan eigen directe belasting betalen. De slotsom is in deze tabel opgenomen.

Ingezetenen, aangeslagen in de verschillende klassen der eigen belasting.	Belast met percenten van het belastbaar inkomen.
1 ^e klasse	8.85 %
2 ^e "	8.53 "
3 ^e "	8.24 "
4 ^e "	7.74 "
5 ^e "	7.31 "
6 ^e "	6.95 "
7 ^e "	6.63 "
8 ^e "	6.35 "
9 ^e "	6.11 "
10 ^e "	5.89 "
11 ^e "	5.70 "
12 ^e "	5.52 "
13 ^e "	5.36 "
14 ^e "	5.22 "
15 ^e "	5.09 "
16 ^e "	4.97 "
17 ^e "	4.86 "
18 ^e "	4.75 "
19 ^e "	4.66 "
20 ^e "	4.57 "
enz.	

Om verschillende redenen geven deze cijfers geen juisten maatstaf aan voor den druk der belastingen. In de eerste plaats, omdat de percenten zijn becijferd naar het op verkeerden grondslag berekend, dus naar het onjuist belastbaar inkomen volgens de Utrechtsche Verordening, en in de tweede en voornaamste plaats, omdat de druk van eene verteeringsbelasting als het personeel niet gelijken tred kan houden met het belastbaar inkomen. Zonder dus al te groote waarde aan deze cijfers te hechten, kan men toch aannemen, dat zij eenigszins schetsen hoe onevenredig het personeel de kleinere burgerij en de middenklasse drukt.

Nog veel sterker zouden de cijfers spreken, indien men de belastingen der Gemeente beschouwde in verband met die van Rijk en Provincie, en ook medetelde, wat uit dien hoofde aan personeel en opcenten wordt opgebracht. Het aangevoerde zal echter wel voldoende zijn om aan te toonen, dat men niet voortdurend op de grondslagen van het personeel mag doorbouwen, doch voor de eigen belasting naar een anderen maatstaf dient om te zien.

Hoe doeltreffend het beginsel der belasting op het personeel, hoe geschikt de woning ook zij als belasting-object, in het belastingstelsel onzer Gemeente neemt zij eene grooter plaats in dan wenschelijk of noodig is. In het dienstjaar 1885/6 werden op het personeel 30 opcenten voor het Rijk, ¹⁾ 6 voor de Provincie en 68 voor de Gemeente, totaal 104, gehe-

¹⁾ Voor 1886/7 op 25 gebracht.

ven, terwijl op de grondbelasting der gebouwde eigendommen voor de provincie 6 en voor de gemeente 40 opcenten werden gelegd.

Volgens eene berekening, die onder bijlage B wordt overgelegd, ¹⁾ wordt hier per *f* 100 huurwaarde, naar de eerste vier grondslagen van het personeel, dooreen *f* 14.70 geheven, zoodat het bedrag van hoofdsom en opcenten in 1885/6 voor *f* 100 huurwaarde klom tot *f* 29.99. ²⁾ Sedert de herziening wordt aan grondbelasting voor de gebouwde eigendommen 5.2039 % van de huurwaarde geheven, zoodat met de opcenten uit dien hoofde per *f* 100 huurwaarde nog *f* 7.60, ³⁾ en in het geheel van de huurwaarde der woningen aan personeel en grondbelasting 37.59 % moet worden opgebracht.

Hoewel de huurwaarde van het personeel niet geheel met die van de grondbelasting overeenstemt, heeft het verschil op deze berekening geen noemenswaardigen invloed. Met meer grond zoude kunnen worden aangevoerd, dat de grondbelasting betaald wordt door den eigenaar en het personeel door den

¹⁾ De berekening is gemaakt naar de opgaven, die voorkomen in de Bescheiden, betreffende de geldmiddelen. Achtste stuk 1882, blz. 49.

²⁾ $2,04 \times f 14.70 = f 29.99$. Voor de huurwaarde beneden *f* 100 wordt vermindering toegestaan. De invloed daarvan is evenwel zoo gering, dat deze berekening daardoor niet veel gewijzigd wordt.

³⁾ $1,46 \times f 5.2039 = f 7.60$.

huurder, zoodat de druk der *f* 37.59 belasting per *f* 100 huurwaarde tusschen deze twee belanghebbenden zal worden verdeeld. Hieromtrent zij opgemerkt, dat de grondbelasting in eene vooruitgaande gemeente, waar het aanbod van woningen op den duur de vraag niet overtreft, hoewel zij van den eigenaar wordt geïnd, wel in den regel door den huurder zal worden betaald. Aan den anderen kant zullen ook perceelen, die den bewoner de betaling van een hoog personeel opleggen, den eigenaar menigmaal tot opoffering van een deel der hem toekomende huurpenningen nopen. De verdeeling van personeel en grondbelasting tusschen huurder en eigenaar hangt zoo zeer van de omstandigheden af en is zoo moeilijk na te gaan, dat een algemeen geldende regel daarvoor niet is aan te geven. Bij den eigenaar, die zelf zijn perceel bewoont, bestaat die verdeeling van den last natuurlijk niet.

Hoe het ook zij, de belasting naar den grondslag der woning is reeds door de verschillende opcenten zoo hoog opgevoerd, dat het verkeerdt is, door de eigen directe belasting opnieuw diegenen te treffen, die reeds in twee andere belastingen het meeste bijdragen, en dat het beter is rechtstreeks allen te treffen, die de noodige draagkracht bezitten.

Het dragen in de belasting wordt te veel overgelaten aan de keuze der ingezetenen. Uit het vorenstaande blijkt genoegzaam, dat niet alleen het dragen in het equivalent, maar ook de mate, waarin dit geschiedt, tot op zekere hoogte bepaald wordt door de keuze en niet door de kracht

der ingezetenen. Deze vrijheid om al of niet, om min of meer bij te dragen moge een voordeel schijnen, inderdaad is zulks niet het geval. Het bijdragen voor den publieken dienst moet worden beschouwd als eene algemeene verplichting. Het moge voor velen aangenaam zijn zich daaraan te onttrekken, voor diegenen, welke dat niet kunnen doen, ontstaat daardoor eene groote onbillijkheid; want het geld tot bestrijding der uitgaven moet dan uitsluitend door dezen worden opgebracht. Op den Raad rust daarom de taak om te zorgen, dat ieder, die in de Gemeente woont en de lusten geniet, worde gedwongen zooveel mogelijk naar evenredigheid zijner draagkracht in de lasten bij te dragen.

Bij deze bezwaren ware nog te voegen, dat de bestaande Verordening dermate ingewikkeld is, dat de overgrootste meerderheid der ingezetenen hare werking niet begrijpt, dat het vaststellen der kohieren en daardoor het opbrengen der gelden in menig geval wordt vertraagd door de afhankelijkheid van de personeele belasting, dat de beschikking op verzoeken om afschrijving om dezelfde reden dikwijls maanden lang moet worden uitgesteld, dat de bestaande band de financiën der Gemeente blootstelt aan groote schokken, als de wetgever goed vindt de Rijksbelasting te wijzigen enz. Het vorenstaande mag evenwel voldoende worden geacht om het bewijs te leveren, dat het beginsel der Verordening moet worden afgekeurd, zoodat het overbodig schijnt, thans uit de weiden over de verdere bijzondere ge-

gebreken, over de zoogenaamde techniek der Verordening.

Alvorens echter over te gaan tot de mededeeling van hetgeen in de plaats van de tegenwoordige Verordening dient te worden ingevoerd, schijnt het niet overbodig te zijn, kortelijk eenige middelen te bespreken, die sedert de herziening van 1874 in deze Gemeente zijn aangegeven ter verbetering van het bestaande.

In de eerste plaats wenschte men den tweeden grondslag van het personeel als basis der eigen belasting af te schaffen, omdat de aanvoer van lucht en licht door deuren en vensters niet moet worden belemmerd. Verder wilde men opheffing van den derden grondslag, omdat de belasting van haardsteden a. h. w. een accijns is op de verwarming, en van den vierden grondslag, omdat het meubilair toch veelal in evenredigheid van de huurwaarde wordt geschat. Ten gevolge dezer afschaffing zoude de huurwaarde de plaats der drie andere grondslagen moeten innemen.

Het bezwaar tegen de belasting van deuren en vensters, hoewel meer van hygiënischen dan van fiskalen aard, verdient zeker overweging. Wat de fiskale zijde der zaak betreft, die ons thans meer bepaald bezig houdt, zoude afschaffing ten bate komen van de mindergegoeden, omdat de belasting op deuren en vensters in verhouding tot de huurwaarde op hen het meeste drukt.

Uit Bijlage B toch, die berekend is uit de opgaven, voorkomende in het achtste stuk der „Bescheiden betreffende de Geldmiddelen, uitgegeven door het

„Departement van Financiën”, blijkt, dat voor de perceelen van eene huurwaarde van f 100 tot f 250 ¹⁾ per f 100 huurwaarde voor deuren en vensters van f 4,53 f tot 5,08 aan personeel wordt betaald, terwijl deze grondslag op de bewoners van alle perceelen in onze gemeente dooreen, per f 100 huurwaarde, slechts een last van f 3,93 oplegt.

Blijkens deze tabel zoude afschaffing van den 3^{den} en den 4^{den} grondslag daarentegen de gebruikers der grootere woningen vrij aanmerkelijk ontlasten, terwijl het gevolg der afschaffing van den 2^{den}, 3^{den} en 4^{den} grondslag te zamen zoude zijn, dat de bewoners der grootere woningen eenigszins ontlast zouden worden ten koste van die der kleinere. Wilde men toch van de vier eerste grondslagen van het personeel enkel de huurwaarde als basis voor de plaatselijke belasting behouden, dan zoude, om een even groot geldelijk bedrag te kunnen innen, per f 100 huurwaarde f 14,70 moeten worden geheven. Met uitzondering der klasse van f 450 — f 500 huurwaarde, zouden in dit geval alle gebruikers van woningen met geringer huurwaarde dan f 600 hooger, die van duurder woningen, op enkele uitzonderingen na, lager worden belast. Stappen in die richting, waardoor juist de gebreken van het personeel zouden worden verergerd, zullen wel niet door den Raad worden gedaan.

Zoude dus door eenvoudige afschaffing van den 2^{den}, 3^{den} en 4^{den} grondslag geene verbetering ver-

¹⁾ De perceelen van eene geringer huurwaarde dan f 100 verkeeren door de remissiën in een bijzonderen toestand.

kregen worden, het afschaffen van den 5^{den} grondslag verdient evenmin aanbeveling. Hoewel aan het overdrijven van de belasting der dienstboden bezwaren verbonden zijn, is deze grondslag, als maatstaf van den welstand van het gezin, voor eene Verordening als de vigeerende te aanbevelenswaard om er afstand van te doen.

Ernstiger overweging verdient de vraag, of het al of niet raadzaam zoude zijn, de huurwaarde van het personeel voortaan te vervangen door die van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen. Ter verbetering van de gebreken, welke veroorzaakt worden door de ongelijke en deels verouderde schatting der huurwaarde van het personeel, schijnt dit middel voor de hand te liggen. Het werd dan ook herhaaldelijk aanbevolen. Toch is die eenvoudige vervanging om verschillende redenen onmogelijk. Tegen de schatting van het personeel bestaat het overwegend bezwaar, dat zij meerendeels is geschied omstreeks het jaar 1833. Zij kan evenwel, indien daaromtrent overeenstemming bestaat tusschen hoofd der Gemeente en controleur, worden herzien. Niet aldus bij de grondbelasting. Bij de herziening der grondbelasting heeft de jaarlijksche onzuivere huurwaarde, gemiddeld genomen over de jaren 1868—1872, als maatstaf ter bepaling van de belastbare opbrengst gegolden. Deze taxatie is dus thans reeds verouderd. Van jaar tot jaar kan het verschil met den werkelijken toestand grooter worden en deze wanverhouding kan jaren duren. De huurwaarde over 1816—1825 diende bij de oprichting

van het kadaster tot grondslag voor de grondbelasting en bleef eene halve eeuw in stand. Bovendien is het vastgesteld bedrag a. h. w. onveranderlijk. Gewijzigde omstandigheden der omgeving, waardoor de stand verbeterd en dus de huurwaarde verhoogd wordt, hebben daarop geen invloed. Alleen ten gevolge van materiële verandering aan de gebouwen wordt de huurwaarde herzien.

Blijkens de, in de „Bescheiden betreffende de Geldmiddelen 8ste stuk” ¹⁾ omtrent de personeele belasting over 1882/83, voorkomende opgaven waren er in onze Gemeente 6399 belaste woningen en 10662 woningen beneden de termen van belastbaarheid, zoodat het geheel aantal woningen 17061 bedroeg. De gezamenlijke huurwaarde der belaste woningen bedroeg f 1,634.583. ²⁾

Bij de herziening werd van 10815 gebouwde eigendommen de belastbare opbrengst bepaald, ³⁾ terwijl er krachtens art. 25 der Wet van 26 Mei 1870 (Staatsblad n°. 82) 336 eigendommen waren

¹⁾ Bladz. 49.

²⁾ De kohieren voor den dienst 1882/3 vermelden 7752 aanslagen. Men denke aan de aanslagen naar den 5^{den} en den 6^{den} grondslag en aan de verhuizingen, waardoor vele woningen meer dan eens op de kohieren voorkomen. Het bedrag der huurwaarde volgens de kohieren was in 1882/83 f 1,716.820.

Ten gevolge der afschrijvingen komt dit bedrag niet geheel in.

³⁾ Ingevolge de uitkomsten van de herziening bedroeg de huurwaarde van alle, voor het dienstjaar 1876 in de kadastrale leggers opgenomen, eigendommen f 2,356.371, die der vrijdommen f 290.415. Totaal f 2,646.786.

in het genot van vrijdom ¹⁾ en 6 onbelastbaar, als bedragende derzelver jaarlijksche onzuivere huurwaarde minder dan *f* 5. Volgens later opgaven bedraagt thans het aantal voor het personeel belastbare woningen ongeveer 7700, het aantal onbelastbare ongeveer 11400 en het totaal aantal 19100, terwijl op de registers van het kadaster voor 1886 11674 belastbare eigendommen voorkomen.

Uit het groot verschil in aantal der gebouwde eigendommen en der woningen volgt, dat het onmogelijk is, eenvoudig de huurwaarde van de grondbelasting op die der gebruikte woningen toe te passen. Voor de ongesplitste woonhuizen moge van de huurwaarde der grondbelasting kunnen worden gebruik gemaakt, voor tal van andere perceelen moeten zoo veel omstandigheden in rekening worden gebracht, dat het niet mogelijk is de huurwaarde van het personeel als grondslag op te heffen, zonder alle woningen van gemeentewege te doen schatten. Deze schatting, waarbij het kadaster wel als leiddraad, maar niet als grondslag dienen kan, zoude dan telken jare moeten worden herzien.

Bij behoud van het bestaand stelsel zoude hierdoor eene aanmerkelijke verbetering worden verkregen, maar het onjuist beginsel, dat het inkomen naar de woning wordt berekend, zoude daardoor worden bestendigd.

¹⁾ Door de Wet van 20 Juli 1884 (Staatsblad 149) is de vrijdom afgeschaft voor de gebouwde eigendommen, waarvan de stichting enz. na 1 Januari 1886 is begonnen.

Evenmin kan verbetering van eenig belang worden tot stand gebracht door de bepalingen over te nemen, die in andere groote Gemeenten bij de eigen directe belastingen van hetzelfde stelsel worden toegepast.

In 's Hage wordt de belasting geheven naar :

- 1°. de huurwaarde der perceelen of der gedeelten van perceelen, die de belastingschuldigen ter bewoning, zoo binnen als buiten de Gemeente, in gebruik hebben, bij de Rijks personeele belasting aangenomen;
- 2°. de waarde van het meubilair, door de belastingschuldigen binnen de Gemeente gebezigd, berekend volgens den aanslag over de Rijks personeele belasting;
- 3°. het aantal paarden der eerste klasse, waarvoor de belastingschuldige op de Rijks kohieren voor de personeele belasting van het loopend dienstjaar is aangeslagen, zoo binnen als buiten de Gemeente;
- 4°. de talrijkheid van het gezin.

In Rotterdam wordt het vermoedelijk inkomen naar de volgende grondslagen berekend :

- 1°. de huurwaarde der perceelen bij de belastingschuldigen, zoo in als buiten de Gemeente, in gebruik;
- 2°. de waarde van het meubilair, aanwezig in de sub. N°. 1 bedoelde perceelen;
- 3°. het getal dienstboden, tuinlieden en huisbewaarders, begrepen in de eerste, tweede, vierde klasse litt. *d*, en vijfde klasse van den vijftien grondslag der Rijksbelasting op het per-

soneel, door de belastingschuldigen zoo in als buiten de Gemeente gehouden wordende ;

- 4°. het getal paarden van gemak en weelde, behoorende tot de eerste en derde klasse litt. *a* van den zesden grondslag der Rijksbelasting op het personeel, door de belastingschuldigen zoo in als buiten de Gemeente gehouden wordende ;
- 5°. de talrijkheid van het gezin.

Vóór de invoering der rechtstreeksche inkomstenbelasting werden in Amsterdam als grondslagen gebezigd :

- 1°. de huurwaarde der perceelen door de belasting-schuldigen ter bewoning in deze Gemeente in gebruik, zooals die huurwaarde krachtens de Wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* 82), in verband met de Wet van 22 Juli 1873 (*Staatsblad* 116) is aangewezen, of, voor zoover dit bij nieuwgebouwde of ongebouwde perceelen nog niet heeft plaats gehad, van Gemeentewege zal zijn geschat ;
- 2°. de waarde van het mobilaair, bij de Wet op het personeel omschreven, door de belasting-schuldigen in deze Gemeente gebezigd, zooals die waarde van Gemeentewege zal zijn geschat, of berekend op den voet van het tarief in Artikel 14 der Verordening aangewezen ; de
- 3°. dienstboden der eerste en vijfde klasse, bij de Wet op de Rijks personeele belasting omschreven, voor zoover zij niet uitsluitend buiten deze Gemeente in dienst der belastingschuldigen zijn ;

- 4°. het getal paarden der eerste klasse, bij de Wet op de Rijks personeele belasting omschreven, door de belastingschuldigen gehouden en niet uitsluitend buiten deze Gemeente gebezigd;
- 5°. de talrijkheid van het gezin.

Deze Verordeningen bevatten, de eene in meerdere, de andere in mindere mate, bepalingen, welker overname, indien de Raad het bestaand stelsel behouden wil, aanbeveling verdient; maar zij berusten alle op de grondslagen der personeele belasting, die wel een maatstaf voor de vertering, maar niet voor het inkomen vormen en verdienen uit dien hoofde geene navolging.

Hoe veel overeenkomst deze Verordeningen ook met de Utrechtsche mogen hebben, zij onderscheiden zich van deze door zwaarder druk op de ingezetenen, die veel personeel betalen, terwijl zij de allerminst goeden meer ontzien. In Utrecht b. v. worden in de eigen directe belasting al diegenen aangeslagen, wier woningen eene huurwaarde hebben van *f* 67; in den Haag begint, en in Amsterdam begon, als algemeene regel, de belastbaarheid bij eene huurwaarde van *f* 80, in Rotterdam bij eene van *f* 100.

Ten einde eenigszins een oordeel te kunnen vellen over de uitkomst van de verschillende wijzen van berekening der inkomsten werd aan het kantoor van den Rijksontvanger alhier opgave verzocht van den aanslag in de verschillende grondslagen van het personeel voor een vijftiental personen, alle in ééne zelfde buitenwijk woonachtig. De bedragen, waarvoor zij ongeveer zouden zijn aangeslagen, waren zoodanig

gekozen, dat de vijftien personen moesten vallen in vijftien verschillende klassen der eigen directe belasting van onze Gemeente.

Voor al die personen, wier namen niet bekend zijn en die zullen worden aangeduid door de letters A. B. C. enz., werd berekend, hoe groot hun belastbaar inkomen zoude zijn bij toepassing der Verordeningen van deze en van de drie bovenvermelde Gemeenten. De uitslag der berekening is in bijgaande tabel opgenomen, terwijl Bijlage C eene graphische voorstelling geeft van de verhouding tusschen aanslag in personeel en belastbaar inkomen voor deze vijftien aanslagen.

L.			BELASTBAAR INKOMEN VOLGENS DE VERORDENING VAN							
	Hoofdsom.	Personeel en 20 opcenten.	Utrecht.	's Hage.	Rotterdam.	Amsterdam.				
	<i>f</i> 11 97									
	af $\frac{2}{3}$ Rem. 7 98									
	<i>f</i> 3 99	<i>f</i> 4 79	<i>f</i> 95 80	"	"	"	"	"	"	"
	- 12 06									
	af $\frac{1}{3}$ Rem. 4 02									
	<i>f</i> 8 04	- 9 65	- 193 "	<i>f</i> 270 "	"	"	"	<i>f</i> 180 "		
	- 15 53	- 18 63 ⁵	- 372 70	- 488 "	<i>f</i> 441 "	-	366 "			
	- 24 03	- 28 83 ⁵	- 605 53 ⁵	- 620 "	- 649 50	-	447 50			
	- 34 52	- 41 42 ⁵	- 911 35	- 883 "	- 984 "	-	670 "			
	- 49 36	- 59 23	- 1303 06	- 1112 50	- 1335 50	-	837 50			
	- 80 69	- 96 83	- 2323 92	- 2088 75	- 2509 "	-	1657 50			
	- 111 68	- 133 95 ⁵	- 3482 83	- 3376 "	- 5015 "	-	2890 "			
	- 151 06	- 181 27	- 5075 56	- 7340 "	- 8817 50	-	6465 "			
	- 189 25	- 227 10	- 6813 "	- 11962 "	- 13513 "	-	11565 "			
	- 230 10	- 276 12	- 8835 84	- 9427 "	- 12129 "	-	9635 "			
	- 280 27	- 336 32 ⁵	- 11434 05	- 9527 "	- 13883 "	-	9660 "			
25	- 310 10	- 372 12	- 13396 32	- 12383 "	- 19510 "	-	11950 "			
	- 360 31	- 432 37	- 16430 06	- 15880 "	- 22012 50	-	18300 "			
	- 404 36	- 485 23	- 19409 28	- 35323 "	- 34916 "	-	42075 "			

De groote verschillen in de uitkomsten dezer berekeningen toonen weder aan, hoe volkomen willekeurig de berekening van het belastbaar inkomen naar de grondslagen van het personeel is, hoe uitermate bezwaarlijk het moet worden genoemd, daarvoor goede regelen aan te geven.

Uit het voorafgaande kan derhalve worden afgeleid, dat de pogingen, die zijn aangewend om het inkomen der belastingschuldigen naar tastbare grondslagen met juistheid te bepalen, tot geen goede uitkomst hebben geleid, dat zij er niet toe kunnen leiden. De huurwaarde, die overal de voornaamste grondslag uitmaakt voor de berekening van het inkomen, is gebleken geen waarborg voor deugdelijkheid op te leveren, en de vermenigvuldigingscijfers berusten enkel op willekeur. In onze Gemeente weet dan ook ieder, die zich de moeite heeft gegeven met eenige aandacht de kothieren te onderzoeken, dat de berekening van het inkomen niet volgens eene redelijke methode geschiedt. Menigeen betaalt te veel, menigeen te weinig en menigeen, die daaraan naar billijkheid moest zijn onderworpen, blijft geheel verschoond van den belastingplicht.

Bij de ook elders gebleken onmogelijkheid om andere en betere grondslagen aan te wijzen, waaruit, bij behoud van het equivalent, op werkelijk redelijke wijze het inkomen kan worden berekend, blijft derhalve niets anders over dan geheele verandering van stelsel, d. i. overgang tot eene rechtstreeksche inkomstenbelasting. Wel ondervindt men bij het ontwerpen der bepalingen van eene voor deze Ge-

meente nieuwe belasting, dat het gemakkelijker is de gebreken van het bestaande aan te wijzen, dan die van een nieuw stelsel te vermijden; zulks mag echter geene reden zijn om, bij de aanwezigheid van gebreken van zoo overwegenden aard, steeds het oude te handhaven. Alleen mag die overtuiging hen, die de verantwoording hebben te dragen, nopen om, waar het geldt eene zaak, waarbij de belangen der ingezetenen in zoo hooge mate en zoo onmiddellijk betrokken zijn, niet tot verandering over te gaan, alvorens het voor en tegen daarvan rijpelijk te hebben overwogen.

Tegen elke verandering kan en zal ook hier wel worden aangevoerd, dat de maatschappij zich naar het bestaande belastingstelsel voegt, zoodat vele belastingen, die bij hare eerste invoering aan sommigen uitsluitend of aan sommigen in zeer ongelijke mate offers opleggen, op den duur te dien opzichte geheel andere werkingen hebben. Na verloop van tijd ontstaat eene zekere verplaatsing van druk, waardoor diegenen, die al te zwaar belast zijn, een deel van den last op anderen overbrengen. Worden b. v. sommige bedrijven onevenredig zwaar belast in verhouding tot andere, dan zal hieruit voor hen, die in de belaste bedrijven werkzaam zijn, wel tijdelijk groot nadeel ontstaan, maar op den duur zal, door verhooging van de prijzen der voortbrengselen van die bedrijven in verhouding tot de prijzen der voortbrengselen van andere onbelaste bedrijven, de natuurlijke verhouding van de zuivere verdiensten van zelve weder hersteld worden.

Tegen deze leer, in hare algemeenheid beschouwd, moge men geen gegronde bezwaren kunnen inbrengen, men wachte zich er voor haar toe te passen op toestanden, waarvoor zij niet is geschreven. Indien de tegenwoordige plaatselijke directe belasting van Utrecht toegepast werd over de geheele wereld, dan zoude de ervaring naar alle waarschijnlijkheid de juistheid der boven aangeduide theorie bevestigen. Werd de belasting toegepast in alle gemeenten van ons land, dan zouden reeds tal van voorbeelden zijn aan te wijzen, waarin die verplaatsing van druk niet mogelijk is; nu zij enkel voor onze Gemeente geldt, zullen de gevallen, waarin de verplaatsing naar billijkheid geschiedt, wel steeds tot de uitzonderingen behoreen. Eenige overbrenging van druk heeft er natuurlijk plaats, n. l. bij die bedrijven, waarbij concurrentie van buiten weinig of niet te vreezen is. Verhuurders van kamers zullen een deel hunner plaatselijke belasting op de huurders kunnen overbrengen; voor ambtenaren, renteniers, winkeliers, kooplieden en nijveren zal die verplaatsing wel onmogelijk zijn en blijven.

Verder kan tegen de afschaffing der bestaande plaatselijke belasting worden aangevoerd, dat over het algemeen van grieven bij de ingezetenen weinig wordt vernomen, zoodat deze zich naar den toestand schijnen te hebben geschikt en geen verandering wenschen. Het kan niet worden ontkend, dat er in onze Gemeente inderdaad van ontevredenheid over de verdeeling der belastingen weinig is gebleken. Moet zulks worden toegeschreven aan den vrij inge-

wikkelden aard der tegenwoordige plaatselijke belasting, waardoor het meerendeel der belastingschuldigen hare werking niet goed begrijpt of aan andere redenen?

Het beantwoorden dezer vragen zij in het midden gelaten, omdat niet het al of niet bestaan van klachten, maar het bestaan van reden voor gegronde klachten op het oordeel van den Raad een beslissenden invloed dient uit te oefenen. Dat er redenen in overvloed voor gegronde klachten aanwezig zijn, is boven in den breede betoogd. Komen de eischen der rechtvaardigheid schijnbaar met de wenschen der ingezetenen in strijd, men gehoorzame aan de eersten, die stellig zijn, terwijl van de laatsten niets bepaalds is gebleken.

Eindelijk kan worden gewezen op het voordeel, dat de wijze van berekening der inkomens bij de bestaande belasting, op vaste en onveranderlijke grondslagen berust, waardoor de taak van Burgemeester en Wethouders om de kohieren op te maken, en van den Raad om die vast te stellen, zeer wordt vereenvoudigd. Mag de juistheid van deze opmerking niet worden ontkend, men hechte daaraan geen al te groote waarde. Voor een fiscaal ambtenaar mag het gemak gelden als eene reden voor het behoud van het bestaande, bij den Raad, die verplicht is bij de verdeling der belastingen naar rechtvaardigheid te streven, zullen dergelijke overwegingen wel niet den doorslag geven.

Ondanks dat alles mag evenwel niet worden verzwegen, dat aan de rechtstreeksche inkomstenbelasting eigenaardige bezwaren verbonden zijn.

De gewenschte gelijkheid van druk zal ook door haar slechts onvolledig worden bereikt. Het is b. v. uitermate moeielijk eene juiste en bruikbare omschrijving te geven der beteekenis van het woord inkomen. De middelen om tot de kennis van het inkomen te geraken, zijn nog onvolkomen. Hetzelfde inkomen eindelijk vertegenwoordigt bij den een eene geheel andere draagkracht dan bij den ander.

Kan de juistheid dezer bedenkingen niet worden ontkend, men wachte zich er voor, daaraan al te veel waarde te hechten en men bedenke, dat niet op het volmaakte gewacht moet worden, alvorens het onvoldoende door iets beters te vervangen. Men vergelijke de gebreken der inkomstenbelasting met die van het equivalent en beoordeel wat beter maatstaf is voor de draagkracht; het vermoedelijk inkomen, zooals het door schatting zal worden vastgesteld, of de aanslag in het personeel.

Die schatting is ongetwijfeld eene uitermate moeielijke en onaangename taak voor diegenen, die er mede belast zullen zijn. Misslagen en vergissingen zullen zeker daarbij niet ontbreken, maar langzamerhand zal hier even als elders eene betere kennis der inkomsten worden verkregen, waardoor de kohieren meer en meer zullen naderen tot de waarheid. Elders is men ook in den beginne op moeielijkheden gestuit en men hoort nog menigmaal voorbeelden noemen van onjuiste schattingen, die thans worden gedaan. Of zich evenwel elders bij schatting dergelijke afwijkingen van de waarheid voordoen, als thans in onze kohieren voor-

komen, mag zeker worden betwijfeld. Personen b. v., die bij een belastbaar inkomen van minder dan f 1100 een paard van weelde kunnen houden, zal men op de kohieren eener rechtstreeksche inkomstenbelasting wel tevergeefs zoeken.

Bestonden er niet dergelijke bezwaren van praktischen aard tegen de inkomstenbelasting, dan zoude zij zeker in ons belastingstelsel eene veel aanzienlijker plaats innemen, eene plaats, die zij ten volle verdient wegens hare groote theoretische voortreffelijkheid. Werd direct van het inkomen voor het bestrijden van *alle* uitgaven van Staat, Provincie en Gemeente een percent of 15 en meer geheven, dan zouden de nadeelen der belasting zeker een grooten invloed uitoefenen. Nu waarschijnlijk niet meer dan een paar percent geheven worden zal, stelle men aan deze belasting geen eischen, waaraan andere belastingen veel minder voldoen en vrage alleen of zij zooveel minder gebreken heeft dan het bestaande, dat de vervanging gewettigd is. En men stelle zich tevens de vraag, of het inderdaad onverstandig en onbillijk is, het gedeelte van het inkomen, dat niet verteerd wordt en tot dusverre aan bijna alle belastingen ontsnapt, althans eenigszins te treffen.

Eindelijk wordt nog als eene grief tegen de inkomstenbelasting aangevoerd, dat zij impopulair is. Daarom-trent zij opgemerkt, dat het tot dusverre niet is gelukt populaire belastingen te vinden. Iedere belasting, op zich zelve beschouwd, is, zoo lang men niet overdenkt, hoeveel daaruit wordt betaald, dat strekt tot bevordering van het algemeen welzijn, zoo lang

men niet berekent, hoe veel grooter geldelijke offering men zoude moeten doen, als het openbaar gezag sommige zorgen niet op zich nam, een kwaad.

Het komt er slechts op aan, door vergelijking te ontdekken, welke belasting het minst kwaad, het minst onrecht zal veroorzaken.

Ondanks hare vele goede eigenschappen is het echter wel waarschijnlijk, dat zekere impopulariteit aan eene inkomstenbelasting ten deel zal vallen. De kans bestaat, dat de ingezetenen van allen rang en stand, die geen of weinig personeel betalen en daarom ook ten opzichte der plaatselijke belasting, in bijzonder gunstigen toestand verkeerden, het nut van den voorgestelden maatregel noode zullen erkennen. Indien hun billijkheidsgevoel hen niet noopt, te erkennen, dat de voorrechten, die zij jarenlang ten koste van hunne burens hebben genoten, moeten worden afgeschaft, dan zal wel de schijn ontstaan, dat de nieuwe belasting met grooten tegenzin gedragen wordt; want de tevredenheid van hen, die van druk worden ontlast, uit zich doorgaans op minder luidruchtige wijze. Men mag echter vertrouwen, dat de Raad zich, door de vrees voor het krenken der belangen van een deel der belastingplichtigen, niet van het nemen van goede maatregelen zal laten afschrikken, en dat de burgerij zoo niet dadelijk, dan toch later en allengs aan het goede recht zal doen wedervaren.

Elders schijnt het ook zoo te gaan. Door bijzondere personen worden steeds klachten over de inkomstenbelasting geuit, maar de wettige vertegenwoordi-

gers van vele gemeenten in ons land lieten zich daardoor niet weerhouden om het equivalent te vervangen door eene inkomstenbelasting. In enkele grootere plaatsen bestaat zij reeds meer dan twintig jaren, en toch moet de eerste aanzienlijke Gemeente nog worden gevonden, welks Raad de inkomstenbelasting heeft afgeschaft om het equivalent weder in te voeren. Een voorstel in dien zin vond in den Raad van Amsterdam eenige jaren geleden slechts vijf voorstanders.

Ook het bezwaar der publiciteit, eigen aan eene belasting, waarbij het vermogen geheel of ten deele moet worden geschat of geopenbaard, is tot zekere mate gegrond. Tot zekere mate; want het invoeren eener dergelijke belasting voor het Rijk schijnt tegenwoordig eene questie van eenige jaren, wellicht van eenige maanden, te zijn. Openbaarheid zal daarbij wel niet worden vermeden.

Belastingen op het inkomen, op effecten, op rente werden door tal van Ministers en leden der Tweede Kamer voorgesteld. De ontwerpen zijn nog niet in wetten veranderd; maar vrij algemeen wordt erkend, dat het billijk is meerdere bijdragen van de bezitters van roerend vermogen te vorderen. Het Ontwerp van Wet tot heffing eener klassenbelasting huldigde het beginsel van schatting door collegiën van zetters, en schreef openbaarheid der kohieren voor.

Het bezwaar der publiciteit, dat zeker in 1855 bij de invoering, en in 1874, bij de herziening van de Utrechtsche Verordening, veel gewicht in de schaal heeft gelegd, mag daarom

geacht worden thans niet meer in dezelfde mate te bestaan.

In ander opzicht heeft bovendien de toestand sedert die jaren veel belangrijker veranderingen ondergaan. In 1856 was er, benevens de opbrengst der accijnsen, voor het dekken der uitgaven noodig eene heffing van 15 opcenten op de grondbelasting der gebouwde eigendommen, van 5—25 opcenten op het personeel en van 1 % aan plaatselijke belasting. In 1875 waren deze cijfers gestegen tot 40, 55 en $1\frac{6}{10}$ % en voor 1887 zal waarschijnlijk 40, 68 en $2\frac{2}{10}$ % noodig zijn. ¹⁾

De druk op dezelfde grondslagen, die in vroeger jaren matig was, is dus thans dermate verzwaard, dat het streven naar verlichting, door het zoeken van andere steunpunten, wenschelijk en noodig is.

Utrecht, September 1886.

B. REIGER.

¹⁾ De opcenten bedroegen:			
op de Grondbelasting geb. eigend:		op het Personeel:	
van 1855—1865	15	in 1855	4—20
in 1866 en later	40 ;	van 1856—1865	5—25
		" 1866—1873	25
		" 1874—1878	55
		in 1879	60
		in 1880 en later	68.

BIJLAGE A.

**Berekening der Eigen Belasting + de Personeele Belasting, voor
de Gemeente opgebracht, in percenten van het belastbaar
inkomen volgens de vigeerende Verordening.**

Klasse.	Aanslag Personeel met 20 opcenten. a	Cijfer van vermenigv. Art. 3. b	Belastbaar inkomen. b	Directe belasting 2,2 0/0 c	Bedrag Personeel met <i>alle</i> opcenten voor Rijk, Provincie en Gemeente. d	Bedrag voor de Gemeente geind Personeel. e	Voor de Gemeente opgebrachte belasting. f = c + e	Belasting in percenten van het belastbaar inkomen. g = $\frac{f}{b} \times 100$
1	f 1.— (1) - 10.— - 20.—	20	f 20.— - 200.— - 400.—	f 0.44 - 4.40 - 8.80	f 1.70 - 17.— - 34.—	f 1.33 - 13.30 - 26.60	f 1.77 - 17.70 - 35.40	8.85
2	f 21.— - 30.— - 40.—	21	f 441.— - 630.— - 840.—	f 9.70 - 13.86 - 18.48	f 35.70 - 51.— - 68.—	f 27.93 - 39.90 - 53.20	f 37.63 - 53.76 - 71.68	8.53
3	f 41.— - 55.— - 70.—	22	f 902.— - 1,210.— - 1,540.—	f 19.84 - 26.62 - 33.88	f 69.70 - 93.50 - 119.—	f 54.53 - 73.15 - 93.10	f 74.37 - 99.77 - 126.98	8.24
4	f 71.— - 85.— - 100.—	24	f 1,704.— - 2,040.— - 2,400.—	f 37.48 - 44.88 - 52.80	f 120.70 - 144.50 - 170.—	f 94.43 - 113.05 - 133. —	f 131.91 - 157.93 - 185.80	7.74
5	f 101.— - 125.— - 150.—	26	f 2,626.— - 3,250.— - 3,900.—	f 57.77 - 71.50 - 85.80	f 171.70 - 212.50 - 255.—	f 134.33 - 166.25 - 199.50	f 192.10 - 237.75 - 285.30	7.31
6	f 151.— - 175.— - 200.—	28	f 4,228.— - 4,900.— - 5,600.—	f 93.01 - 107.80 - 123.20	f 256.70 - 297.50 - 340.—	f 200.83 - 232.75 - 266.—	f 293.84 - 340.55 - 389.20	6.95
7	f 201.— - 225.— - 250.—	30	f 6,030.— - 6,750.— - 7,500.—	f 132.66 - 148.50 - 165.—	f 341.70 - 382.50 - 423.—	f 267.33 - 299.25 - 332.50	f 399.99 - 447.75 - 497.50	6.63

(1) Aanslagen van f 1.— komen niet voor. Voor eene woning van het minimum der huurwaarde, met drie deuren en vensters en eene haardstede, bedraagt de hoofdsom reeds f 6.01. Hiervan f 4.— remissie aftrekkende, blijft er een aanslag van ± f 2.— of met 20 opc. f 2.40 over.

Klasse.	Aanslag Personeel met 20 opeenten. a	Cijfer van vermenigv. Art. 3. b	Belastbaar inkomen. b	Directe belasting. 2.2 0/0. c	Bedrag Personeel met alle opeenten voor Rijk, Provincie en Gemeente. d	Bedrag voor de Gemeente geind Personeel. e	Voor de Gemeente opgebrachte belasting. f = c + e	Belasting in percenten van het belastbaar inkomen. $\frac{f}{b} \times 100$
8	f 251.— - 275.— - 300.—	32	f 8,032.— - 8,800.— - 9,600.—	f 176.70 - 193.60 - 211.20	f 426.70 - 467.50 - 510.—	f 333.83 - 365.75 - 399.—	f 510.53 - 559.35 - 610.20	6.35
9	f 301.— - 325.— - 350.—	34	f 10,234.— - 11,050.— - 11,900.—	f 225.14 - 243.10 - 261.80	f 511.70 - 552.50 - 595.—	f 400.33 - 432.25 - 465.50	f 625.47 - 675.35 - 727.30	6.11
10	f 351.— - 375.— - 400.—	36	f 12,636.— - 13,500.— - 14,400.—	f 277.99 - 297.— - 316.80	f 596.70 - 637.50 - 680.—	f 466.83 - 498.75 - 532.—	f 744.82 - 795.76 - 848.80	5.89
11	f 401.— - 425.— - 450.—	38	f 15,238.— - 16,150.— - 17,100.—	f 335.23 - 355.30 - 376.20	f 681.70 - 722.50 - 765.—	f 533.33 - 565.25 - 598.50	f 868.50 - 920.55 - 974.70	5.70
12	f 451.— - 475.— - 500.—	40	f 18,040.— - 19,000.— - 20,000.—	f 396.88 - 418.— - 440.—	f 766.70 - 807.50 - 850.—	f 599.83 - 631.75 - 665.—	f 996.71 - 1,049.75 - 1,105.—	5.52
13	f 501.— - 550.— - 600.—	42	f 21,042.— - 23,100.— - 25,200.—	f 462.92 - 508.20 - 554.40	f 851.70 - 935.— - 1,020.—	f 666.33 - 731.50 - 798.—	f 1,129.25 - 1,239.70 - 1,352.40	5.36
14	f 601.— - 650.— - 700.—	44	f 26,444.— - 28,600.— - 30,800.—	f 581.76 - 629.20 - 677.60	f 1,021.70 - 1,105.— - 1,190.—	f 799.33 - 864.50 - 931.—	f 1,381.09 - 1,493.70 - 1,605.60	5.22
15	f 701.— - 750.— - 800.—	46	f 32,246.— - 34,500.— - 36,800.—	f 709.41 - 759.— - 809.60	f 1,191.70 - 1,275.— - 1,360.—	f 932.33 - 997.50 - 1,064.—	f 1,641.74 - 1,756.50 - 1,873.60	5.09
16	f 801.— - 850.— - 900.—	48	f 38,448.— - 40,800.— - 43,200.—	f 845.85 - 897.60 - 950.40	f 1,361.70 - 1,445.— - 1,530.—	f 1,065.33 - 1,130.50 - 1,197.—	f 1,911.18 - 2,028.10 - 2,147.40	4.97
17	f 901.— - 950.— - 1,000.—	50	f 45,050.— - 47,500.— - 50,000.—	f 991.10 - 1,045.— - 1,100.—	f 1,531.70 - 1,615.— - 1,700.—	f 1,198.33 - 1,263.50 - 1,330.—	f 2,189.43 - 2,308.50 - 2,430.—	4.86
18	f 1,001.— - 1,050.— - 1,100.—	52	f 52,052.— - 54,600.— - 57,200.—	f 1,145.14 - 1,201.20 - 1,258.40	f 1,701.70 - 1,785.— - 1,870.—	f 1,331.33 - 1,396.50 - 1,463.—	f 2,476.47 - 2,597.70 - 2,721.40	4.75

Klasse.	Aanslag Personeel met 20 oopenen. a	Cijfer van vermenigv. Art. 3. b	Belastbaar inkomen. b	Directe belasting. 2.2 % c	Bedrag Personeel met <i>alle</i> oopenen voor Rijk, Provincie en Gemeente. d	Bedrag voor de Gemeente geind Personeel. e	Voor de Gemeente opgebrachte belasting. $f = c + e$	Belasting in procenten van het belastbaar inkomen. $g = \frac{f}{b} \times 100$
19	f 1,101.— - 1,150.— - 1,200.—	54	f 59,454.— - 62,100.— - 64,800.—	f 1,307.98 - 1,366.20 - 1,425.60	f 1,871.70 - 1,955.— - 2,040.—	f 1,464.33 - 1,529.50 - 1,596.—	f 2,772.31 - 2,895.70 - 3,021.60	4.66
20	f 1,201.— - 1,250.— - 1,300.—	56	f 67,256.— - 70,000.— - 72,800.—	f 1,479.63 - 1,540.— - 1,601.60	f 2,041.70 - 2,125.— - 2,210.—	f 1,597.33 - 1,662.50 - 1,729.—	f 3,076.96 - 3,202.50 - 3,330.60	4.57
21	f 1,301.— - 1,350.— - 1,400.—	58	f 75,458.— - 78,300.— - 81,200.—	f 1,660.07 - 1,722.60 - 1,786.40	f 2,211.70 - 2,295.— - 2,380.—	f 1,730.33 - 1,795.50 - 1,862.—	f 3,390.40 - 3,518.10 - 3,648.40	4.49
22	f 1,401.— - 1,450.— - 1,500.—	60	f 84,060.— - 87,000.— - 90,000.—	f 1,849.32 - 1,914.— - 1,980.—	f 2,381.70 - 2,465.— - 2,550.—	f 1,863.33 - 1,928.50 - 1,995.—	f 3,712.65 - 3,842.50 - 3,975.—	4.41
23	f 1,501.— - 1,550.— - 1,600.—	62	f 93,062.— - 96,100.— - 99,200.—	f 2,047.36 - 2,114.20 - 2,182.40	f 2,551.70 - 2,635.— - 2,720.—	f 1,996.33 - 2,061.50 - 2,128.—	f 4,043.69 - 4,175.70 - 4,310.40	4.34

BIJLAGE B.

Belaste woningen voor het personeel van 1882/83.

HUURWAARDE.	Aantal.	Bedrag der huurwaarde.		Gemiddelde aanslag per f 100 huurwaarde.			Aanslag 1ste grondsl. per f 100 huurw.	Aanslag totaal per f 100 huurw.
		Totaal.	Per woning.	Grondslag.				
				2e.	3e.	4e.		
Van f 67.01 tot f 79.99	1566	f 112713	f 71.97	f 1.97	f 0.60	"	f 1.66	f 4.23
" - 80.— " - 99.99	889	- 78403	- 88.19	- 3.99	- 1.42	"	- 3.33	- 8.74
" - 100.— " - 124.99	337	- 37862	- 112.35	- 5.08	- 2.51	f 1.06	- 5	- 13.65
" - 125.— " - 149.99	291	- 40150	- 137.97	- 5.53	- 2.71	- 1.43	- 5	- 14.67
" - 150.— " - 174.99	359	- 57150	- 159.19	- 4.85	- 2.23	- 1.90	- 5	- 13.98
" - 175.— " - 199.99	174	- 32845	- 188.76	- 4.51	- 2.11	- 1.84	- 5	- 13.46
" - 200.— " - 224.99	345	- 71360	- 206.84	- 4.61	- 2.37	- 2.10	- 5	- 14.08
" - 225.— " - 249.99	221	- 50606	- 228.98	- 4.53	- 2.54	- 2.58	- 5	- 14.65
" - 250.— " - 274.99	279	- 72597	- 260.20	- 4.06	- 2.33	- 2.51	- 5	- 13.90
" - 275.— " - 299.99	158	- 44475	- 281.48	- 3.98	- 2.43	- 2.58	- 5	- 13.99
" - 300.— " - 349.99	324	- 102032	- 314.91	- 3.99	- 2.61	- 2.56	- 5	- 14.16
" - 350.— " - 399.99	235	- 84915	- 361.34	- 3.59	- 2.55	- 2.83	- 5	- 13.97
" - 400.— " - 449.99	194	- 79095	- 407.70	- 3.70	- 2.96	- 2.99	- 5	- 14.65
" - 450.— " - 499.99	163	- 76270	- 467.91	- 3.68	- 2.97	- 3.43	- 5	- 15.08
" - 500.— " - 599.99	255	- 135150	- 530.—	- 3.31	- 2.83	- 3.22	- 5	- 14.36
" - 600.— " - 699.99	167	- 103700	- 620.95	- 3.21	- 3.04	- 3.47	- 5	- 14.72
" - 700.— " - 799.99	114	- 82915	- 727.32	- 3.12	- 3.36	- 3.79	- 5	- 15.27
" - 800.— " - 899.99	94	- 77465	- 823.03	- 3.10	- 3.46	- 4.08	- 5	- 15.64
" - 900.— " - 999.99	62	- 57510	- 927.58	- 3.01	- 3.57	- 3.75	- 5	- 15.33
" - 1000.— " - 1199.99	76	- 80445	- 1057.96	- 2.84	- 3.81	- 4.22	- 5	- 15.87
" - 1200.— " - 1399.99	33	- 41225	- 1249.24	- 2.79	- 4.15	- 4.52	- 5	- 16.46
" - 1400.— " - 1599.99	32	- 46600	- 1456.25	- 2.50	- 3.64	- 4.02	- 5	- 15.16
" - 1600.— " - 1799.99	7	- 11625	- 1660.71	- 2.51	- 4.21	- 4.30	- 5	- 16.02
" - 1800.— " - 1999.99	10	- 18250	- 1825.—	- 2.94	- 4.46	- 5.30	- 5	- 17.70
" - 2000.— " - 2199.99	6	- 12300	- 2050.—	- 2.61	- 3.01	- 3.92	- 5	- 14.54
" - 2200.— " - 2499.99	3	- 7000	- 2333.33	- 3.55	- 3.85	- 3.54	- 5	- 15.94
" - 3000.— " - 3499.99	3	- 9225	- 3075.—	- 3.—	- 3.30	- 4.—	- 5	- 15.30
" - 4000.— " - 4499.99	1	- 4200	- 4200.—	- 2.61	- 5.47	- 1.09	- 5	- 14.17
" - 6500.— " - 6999.99	1	- 6500	- 6500.—	- 4.01	- 7.46	- 1.60	- 5	- 18.07
Totaal . . .	6399	f 1,634583		f 3.93	f 2.85	f 3.09	f 4.83	f 14.70.

ag

l

0

W.

23

74

55

57

08

46

08

55

00

09

6

07

35

08

36

72

27

34

33

87

46

6

02

70

64

04

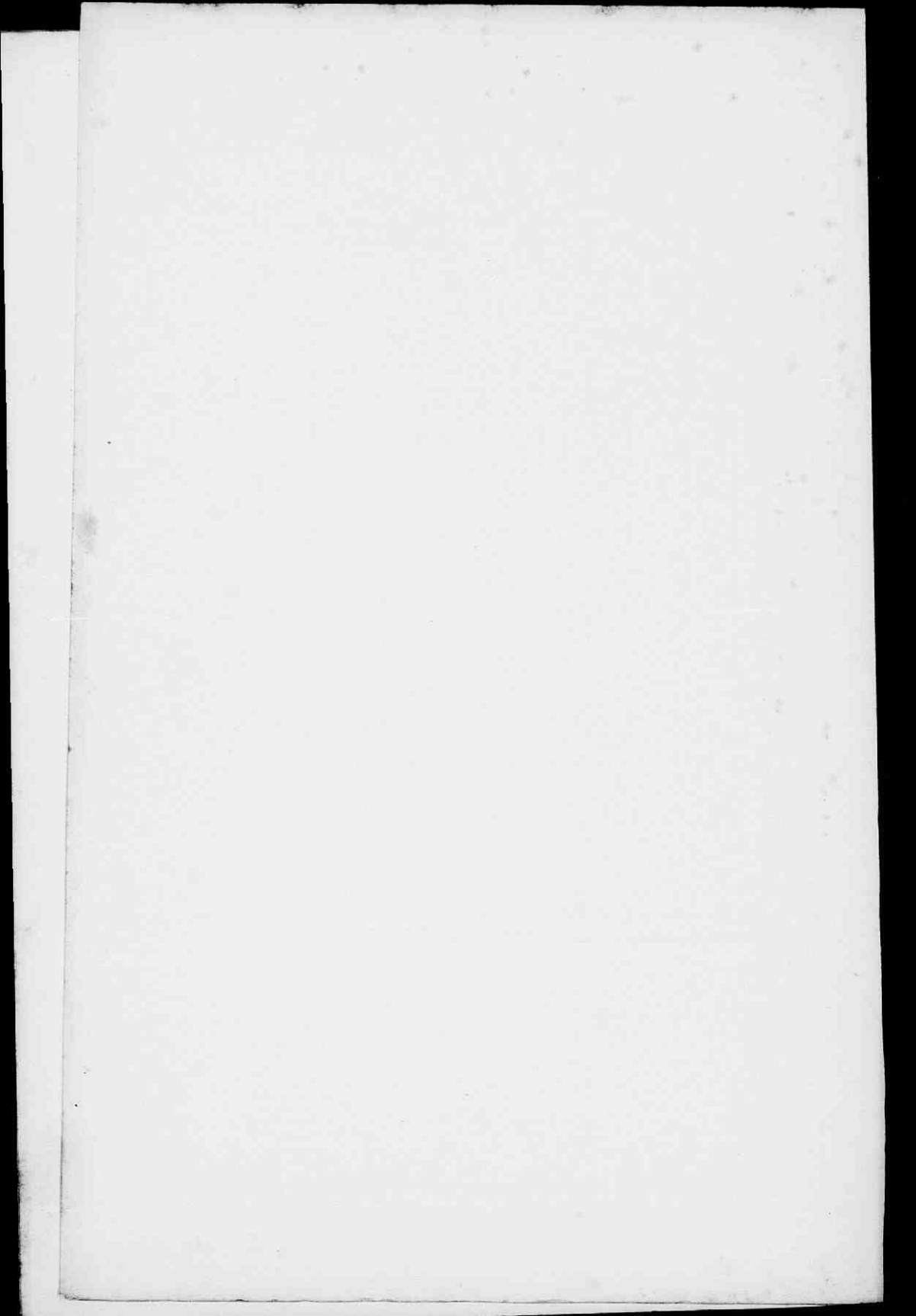
30

77

07

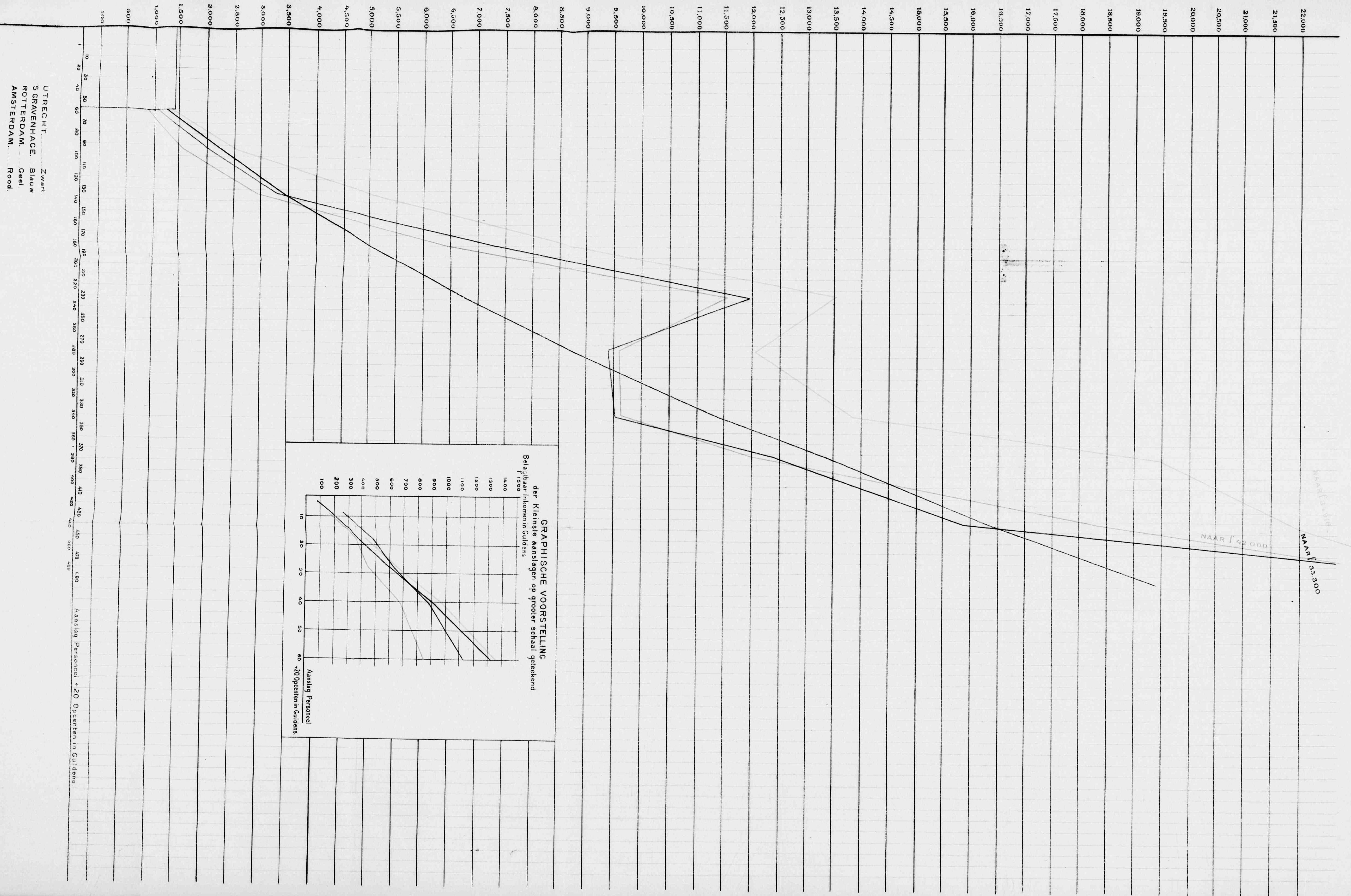
0.

—

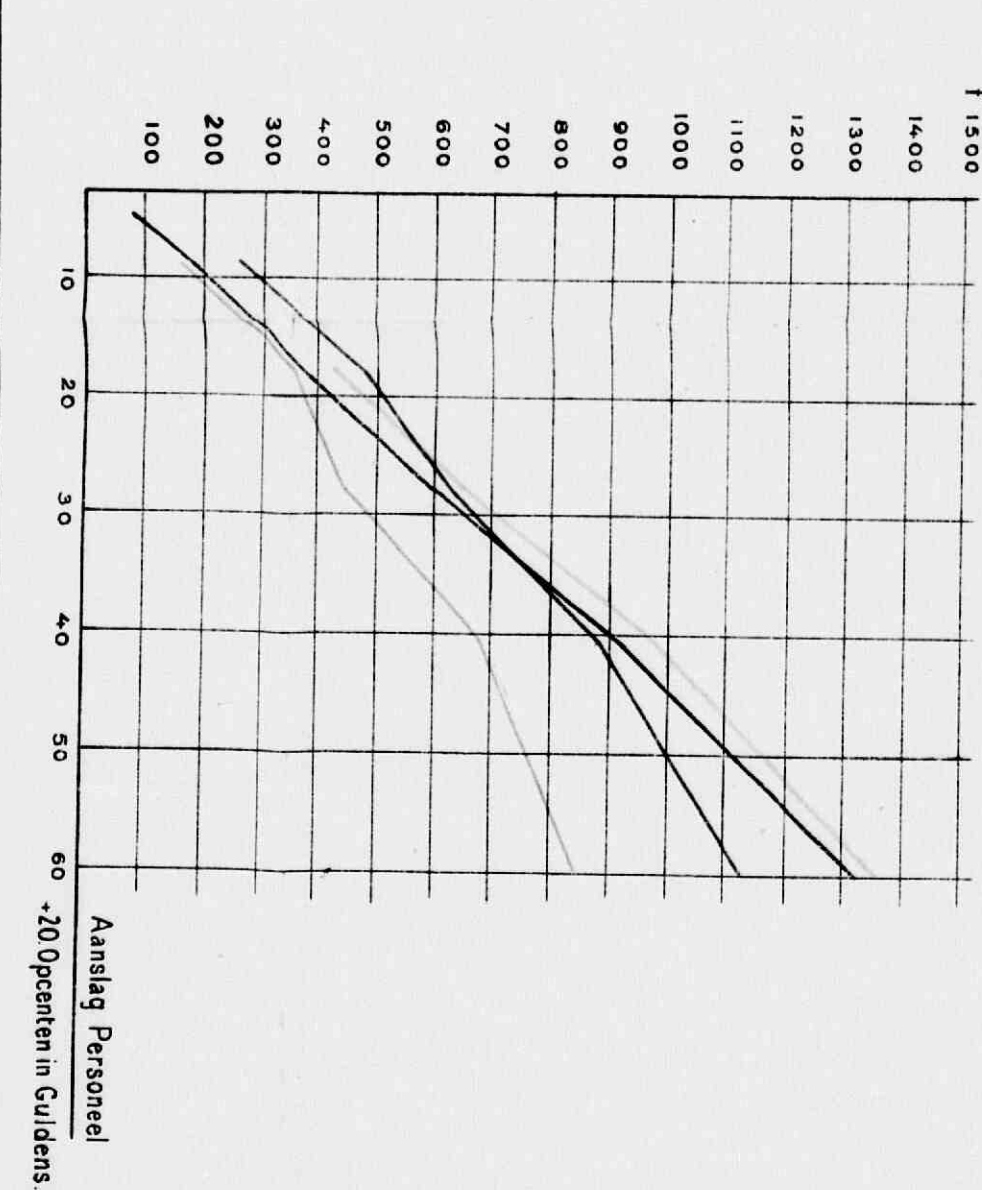

BIJLAGE C.

BELASTBAAR INKOMEN IN GULDENS.

GRAPHISCHE VOORSTELLING
der kleinste aanslagen op groter schaal getekend

UTRECHT
S. GRAAVENHAGE
ROTTERDAM
AMSTERDAM

Zwart
Blauw
Geel
Rood

Wm. F. BROWN
404 1/2 E. 10th
St. Louis, Mo.
U.S. DEPT. OF AGRIC.
BUREAU OF PLANT INDUSTRY

